

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ผลงานรัฐบาล

ปีที่ ๕

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
(๑๓ กันยายน ๒๕๖๐-๑๓ กันยายน ๒๕๖๕)

ผลงานรัฐสภา

ปีที่ ๕

คำนำ

เอกสาร “บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ผลงานรัฐบาลปีที่ ๔ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี (๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ – ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑)” ฉบับนี้ เป็นการรวบรวมผลการดำเนินงานของรัฐบาลตามที่ได้แถลงไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนเข้าทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินซึ่งเป็นการรายงานต่อเนื่องจากผลงานรัฐบาลรอบปีที่ ๑ ถึงรอบปีที่ ๓

การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ได้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศว่าด้วยการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาเป็นหลักสำคัญ และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นความพอดี พอสม พอควรแก่ฐานะ ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกัน มาเป็นแนวคิดในการดำเนินการภายใต้หลักการ “ทำก่อน ทำจริง ทำทันที” เพื่อเป้าหมาย “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ซึ่งในรอบปีที่ ๔ ของการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐบาลได้เดินหน้าแก้ไขปัญหาคriticalต่างๆ ของประเทศอย่างต่อเนื่อง ริเริ่มโครงการใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและประเทศ และวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ขึ้น เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย และจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานของรัฐบาลในรอบปีที่ ๔ แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย (๑) ผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาล (๒) ผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน และ (๓) การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งรัฐบาลหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสาร “บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ผลงานรัฐบาลปีที่ ๔ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี (๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ – ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑)” ที่จัดทำขึ้นนี้ จะเป็นประโยชน์ในการสร้างการรับรู้และความเข้าใจแก่ประชาชนทุกภาคส่วน รวมทั้งจะเป็นประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้าอ้างอิงหรือติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลต่อไป

พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สารบัญ

คำนำ

สถานการณ์ก่อนเข้าบริหารประเทศ	๑
สถานการณ์ภายหลังเข้าบริหารประเทศ	๑
ผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาลในช่วงปีที่ ๔	๓
ผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน	๖
นโยบายข้อ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์	๗
นโยบายข้อ ๒ การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ	๗
นโยบายข้อ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ	๘
นโยบายข้อ ๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	๑๐
นโยบายข้อ ๕ การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน	๑๑
นโยบายข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ	๑๑
นโยบายข้อ ๗ การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน	๑๗
นโยบายข้อ ๘ การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม	๑๙
นโยบายข้อ ๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	๒๐
นโยบายข้อ ๑๐ การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ	๒๒
นโยบายข้อ ๑๑ การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	๒๔
การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว	๒๕

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

๑. สถานการณ์ก่อนเข้ารับบริหารประเทศ

สภาพปัญหา

ในช่วงก่อนการเข้ารับบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา สถานการณ์โดยรวมของประเทศอยู่ในภาวะที่ถูกกดดันทั้งจากปัจจัยภายนอกและภายในประเทศ โดยที่สถานการณ์ภายในประเทศอยู่ในภาวะที่ไม่สงบสุขเนื่องจากเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองในประเทศ ประชาชนมีความขัดแย้งแตกแยก เกิดความรุนแรงส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ภาคการท่องเที่ยว การทำงานของภาครัฐและการอนุมัติโครงการลงทุนหยุดชะงัก การใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้ตามปกติ ประกอบกับมีผลกระทบซ้ำเติมจากปัจจัยภายนอกประเทศจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ซึ่งทำให้การส่งออกของไทยลดลง จึงส่งผลให้เศรษฐกิจไทยโดยรวมในไตรมาสสุดท้ายของปี ๒๕๕๖ ชะลอตัวอย่างรวดเร็ว โดยขยายตัวเพียงร้อยละ ๐.๕ ก่อนที่จะหดตัวร้อยละ ๐.๕ ในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๗ ในขณะที่สถานการณ์ความขัดแย้งรุนแรงยังเกิดขึ้นต่อเนื่องมาจนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗

การเข้ามาควบคุมสถานการณ์และแนวทางการแก้ไขปัญหาของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

คสช. ได้ตัดสินใจเข้ามาควบคุมสถานการณ์ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ โดยได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาของประเทศหรือแผนที่นำทาง (Road Map) ไว้ ๓ ระยะ **ระยะแรก** เป็นช่วงที่ คสช. เข้ามาบริหารประเทศโดยมุ่งระงับยับยั้งความแตกแยก และแก้ไขผลกระทบจากการที่รัฐบาลอยู่ในสภาพที่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ รวมทั้งแก้ไขปัญหาระงับวุ่นและขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินให้สามารถดำเนินต่อไปได้ เพื่อมุ่งนำความสุข ความสงบกลับคืนสู่ประเทศ **ระยะที่สอง** คือ การประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว การจัดตั้งคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ เพื่อเป็นกลไกสำหรับการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเต็มรูปแบบ ประกอบด้วย **รัฐบาลทำหน้าที่บริหารประเทศ** กำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม **สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)** ทำหน้าที่พิจารณา กลั่นกรอง แก้ไขกฎหมาย **สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.)** และ **สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)** ที่มุ่งเน้นการทำงานในส่วนที่เป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาว เพื่อวางรากฐานการพัฒนาประเทศและนำไปสู่ **ระยะที่สาม** คือการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับถาวรและการจัดการเลือกตั้งทั่วไป

๒. สถานการณ์ภายหลังเข้ารับบริหารประเทศ

ช่วง ๓ ปี (๑๒ กันยายน ๒๕๕๗-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐)

การสานต่อภารกิจจาก คสช.

รัฐบาลได้เข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ โดยได้สืบทอดงานและสานต่อภารกิจจาก คสช. ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการวางพื้นฐานที่ดีให้ระบบเศรษฐกิจมีความมั่นคงมากขึ้น ประชาชนในทุกภาคส่วนได้รับผลประโยชน์และมีโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมกันอย่างทั่วถึงมากขึ้น มีรายได้ที่สูงขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในขณะที่ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สั่งสมมาเป็นเวลานานได้รับการแก้ไขและฟื้นฟูอย่างจริงจังเพื่อให้การพัฒนาที่มีความยั่งยืนต่อเนื่องในระยะยาว

แนวนโยบายของรัฐบาล

ในการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการเพื่อให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ จัดระเบียบสังคม เสริมสร้างความสามัคคีและความสมานฉันท์ของคนในชาติ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมุ่งหวังให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย มีความปรองดองสมานฉันท์ภายใต้กฎหมายและระเบียบที่มีอยู่และการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและมีความสามารถในการแข่งขัน มีโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นอย่างทั่วถึง มีการฟื้นฟู

ทรัพยากรธรรมชาติให้กลับมามีสภาพที่ดีขึ้น สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจ ประชาชนดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรมและจริยธรรม และประเทศไทยมีศักดิ์ศรีในประชาคมโลก

เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ๑๑ ด้าน ซึ่งได้แก่ต่อสถานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วย (๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ (๒) การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ (๓) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ (๔) การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (๕) การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน (๖) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ (๗) การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน (๘) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม (๙) การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน (๑๐) การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และ (๑๑) การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม พร้อมทั้งแบ่งกลุ่มงานเพื่อเป็นแนวทางการบริหารงาน จำนวน ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการต่างประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

กลไกการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในช่วง ๓ ปีแรก

รัฐบาลได้จัดตั้งกลไกระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของรัฐบาลให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในรูปแบบของกรรมการด้านต่าง ๆ ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูง สามารถดำเนินการได้อย่างบูรณาการและมีการติดตามและตรวจสอบที่เหมาะสม เช่น คณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล (กขร.) ทำหน้าที่ติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานของส่วนราชการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน (กขป.) จำนวน ๕ คณะ เพื่อจัดทำนโยบายและดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติงานใน ๕ กลุ่มประเด็นและวาระเพื่อการพัฒนา ซึ่งแต่ละคณะมีรองนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ประธานแทนนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการติดตามการปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาล (คตบ.) ทำหน้าที่ติดตามการปฏิบัติงานตามนโยบายเร่งด่วนและวาระพิเศษของรัฐบาล

นอกจากนี้ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และให้มีคณะกรรมการย่อย จำนวน ๔ คณะ ได้แก่ (๑) คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ (๒) คณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศ (๓) คณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติ และ (๔) คณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง เพื่อทำหน้าที่ประสานและบูรณาการภารกิจที่สำคัญของรัฐบาล ได้แก่ ๑) การพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศ ๒) การปฏิรูปประเทศ ๓) การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และ ๔) การสร้างความสามัคคีปรองดอง ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้มีคณะกรรมการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามลำดับ จึงเป็นผลให้คณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่

ผลการดำเนินงานที่สำคัญในช่วง ๓ ปีแรก

ในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา รัฐบาลต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่กดดันทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ รัฐบาลได้มุ่งมั่น ท่วมเท และระดมสรรพกำลังต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาของประเทศ ภายใต้หลักการ “ทำก่อน ทำจริง ทำทันที เพื่อเป้าหมาย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่สั่งสมค้างคั่ง เช่น การแก้ไขปัญหาค้างาช้างที่ผิดกฎหมาย จนทำให้ประเทศไทยรอดพ้นจากการถูกคว่ำบาตรทางการค้าตามความในอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดพันธุ์ของสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora: CITES) การแก้ไขข้อบกพร่องด้านการบินพลเรือนของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และการทำประมงผิดกฎหมาย และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ

รัฐบาลได้ดำเนินงานที่สำคัญ เช่น การฟื้นฟูความเชื่อมั่นของภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ นักลงทุน และนักท่องเที่ยวต่างชาติ รวมทั้งเวทีการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินนโยบายและมาตรการที่สำคัญทำให้ภาคเศรษฐกิจไทยมีความเชื่อมั่นดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความเชื่อมั่นผู้บริโภคปรับตัวดีขึ้นมาอยู่ที่ระดับ ๘๒.๒ จากระดับ ๘๑.๓ สูงสุดในรอบ ๖๒ เดือน หรือสูงสุดในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ เมื่อเปรียบเทียบเศรษฐกิจในภาพรวม เป็นผลมาจากด้านการส่งออกและการท่องเที่ยวที่ขยายตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของดัชนีความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจ ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศประจำปี ๒๐๑๘ (International, World Competitiveness Center) พบว่า ประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยปรับตัวขึ้นมามีอันดับที่ ๔๘ สูงขึ้นกว่าปี ๒๐๑๗ ที่อันดับที่ ๔๙ (จากทั้งหมด ๖๓ อันดับ) โดยมีปัจจัยย่อย ๒ ด้านที่อันดับดีขึ้น ได้แก่ สาธารณูปโภคพื้นฐาน (Basic Infrastructure) และโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Infrastructure) นอกจากนี้ ธนาคารโลก (World Bank, 2017) ได้จัดทำดัชนีชี้วัดความยากง่ายในการเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศ โดยในรายงาน Doing Business 2018 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๒๖ ซึ่งสูงกว่าปีก่อนที่อยู่ในลำดับที่ ๔๘ (จากทั้งหมด ๑๙๐ อันดับ) แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทางด้านธุรกิจมีโอกาสขยายตัว ตลอดจนดัชนีโลจิสติกส์ปรับตัวดีขึ้นตามลำดับ โดยในปี ๒๕๖๑ สูงเป็นอันดับที่ ๒ ของภูมิภาคอาเซียน และเป็นอันดับที่ ๓๒ ของโลก (จากทั้งหมด ๑๖๐ อันดับ) ในด้านความเชื่อมั่นจากเวทีเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ ประเทศต่าง ๆ มีความเข้าใจถึงความจำเป็นในการเข้ามาบริหารประเทศและความพยายามในการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล รวมทั้งการให้การยอมรับและมีท่าทีที่ดีขึ้น สะท้อนจากการประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำเพื่อรับรองวาระการพัฒนาภายหลังปี ๒๐๑๕ และการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ ซึ่งประเทศไทยได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่ม G77 (Group of 77)

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนินการฟื้นฟูเศรษฐกิจให้สามารถกลับมาฟื้นตัวและมีอัตราการขยายตัวที่สูงขึ้น โดยการเร่งรัดอัดฉีดเม็ดเงินภาครัฐเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ และดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) จากการดำเนินมาตรการที่สำคัญของภาครัฐดังกล่าว ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเริ่มมีสัญญาณการฟื้นตัวในปลายไตรมาสที่สองของปี ๒๕๖๑ และมีการขยายตัวดีขึ้นตามลำดับ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น จากการลดลงร้อยละ ๐.๓ ในครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ เป็นการขยายตัวร้อยละ ๔.๗ ในครึ่งหลังของปี ๒๕๖๑ โดยรวมในช่วงของปี ๒๕๖๑ คาดว่าจะขยายตัวประมาณร้อยละ ๔.๒-๔.๗ ทั้งนี้ ในไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๑ เครื่องยนต์หลักทางเศรษฐกิจสำคัญ ๆ สามารถกลับมาขยายตัวได้เกือบครบทุกองค์ประกอบ

ช่วงปีที่ ๔ (๑๒ กันยายน ๒๕๖๐-๑๒ กันยายน ๒๕๖๑)

ผลการดำเนินงานของรัฐบาลในรอบปีที่ ๔ แบ่งเป็น ๓ ส่วน ส่วนแรก คือ ผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาล ส่วนที่สอง คือ ผลการดำเนินงานตามแนวนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน และส่วนที่สาม คือ การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว สรุปได้ดังนี้

๓. ผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาลในช่วงปีที่สี่

การดำเนินงานของรัฐบาลในช่วงปีที่สี่ได้แก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ โดยมีแนวทางและมาตรการที่ทั้งดำเนินการต่อเนื่องมาจากปีที่ผ่านมาและการริเริ่มใหม่ เช่น การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ การแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของประชาชน โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และการทำประมงผิดกฎหมาย การจัดการระบบคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย และการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ดังนี้

๓.๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

รัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาจิตสำนึกและสร้างความเข้มแข็งของกลไกต่อต้านการทุจริต โดยการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการให้เกิดความโปร่งใส หลักเกณฑ์และมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงการอบรมเชิงปฏิบัติการเครือข่าย (MOC Watch Dog) ฝ้าระวังการทุจริตในองค์กร โดยร่วมมือกับองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) นอกจากนี้ ยังมีการป้องกันและปราบปรามในหน่วยงานต่าง ๆ เช่น (๑) กระทรวงพาณิชย์ โดยจัดให้มีสำนักงานพาณิชย์คุณธรรมนำร่องในสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ๑๘ จังหวัด ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้ข้าราชการมีคุณธรรมอันพึงประสงค์ ๔ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา รวมทั้งมีการร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชนในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใสมีธรรมาภิบาล (๒) กระทรวงศึกษาธิการ กรณีกองทุนเสมอมาพัฒนาชีวิต ๗๗ ล้านบาท ได้ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อหาผู้กระทำความผิด โดยได้แจ้งผลและได้ส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน นอกจากนี้ ในโครงการลงทุนก่อสร้างของภาครัฐ ได้ดำเนินการภายใต้โครงการความโปร่งใสในงานก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency Initiative: CoST) เป็นโครงการที่ริเริ่มโดย Department for International Development ของสหราชอาณาจักรภายใต้การสนับสนุนจากธนาคารโลก โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีโครงการก่อสร้างภาครัฐที่เข้าร่วมโครงการ CoST จำนวน ๑๔๗ โครงการ จากทั้งหน่วยงานระดับกรม รัฐวิสาหกิจ และท้องถิ่น มีมูลค่าการก่อสร้างรวม ๑๑๓,๖๖๕ ล้านบาท โดยมีโครงการเปิดเผยข้อมูลในระบบ CoST แล้ว รวม ๑๒๐ โครงการ และอยู่ระหว่างเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างอีก ๒๗ โครงการ การเปิดเผยข้อมูลโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๘๒.๘๑ ทั้งนี้ การจัดอันดับล่าสุดของ The Corruption Perceptions Index (CPI) องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ได้ประกาศผลคะแนนค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) ประจำปี ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ซึ่งในการสำรวจได้อาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งดัชนี ซึ่งประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๗ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๙๖ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ โดยเป็นระดับคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ที่มีคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ จาก ๑๗๖ ประเทศ

๓.๒ การแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน

รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามมาตรการลดต้นทุนการผลิต ๒ มาตรการ ได้แก่ (๑) มาตรการควบคุมค่าเช่านาและเจรจาลดค่าเช่านาลงร้อยละไม่น้อยกว่า ๒๐๐ บาท และ (๒) มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติ โดยมีจังหวัดที่มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติฉุกเฉิน (อุทกภัย) จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว พระนครศรีอยุธยา ตาก ราชบุรี ปราจีนบุรี พิษณุโลก และมุกดาหาร นอกจากนี้ ได้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารที่ดิน จากปัญหาการถือครองที่ดินของไทยที่มีความเหลื่อมล้ำเป็นอย่างมาก เพื่อกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมโดยมีสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) รับผิดชอบดำเนินการกระจายการถือครองที่ดิน ในระหว่างที่ร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. ยังไม่มีผลใช้บังคับ โดยตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๙ สามารถช่วยเหลือเกษตรกรแล้วกว่า ๓๐๒ ราย และได้ดำเนินโครงการนำร่องธนาคารที่ดินที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน นครราชสีมา และสุราษฎร์ธานี

นอกจากนี้ ได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ โดย (๑) การบริหารจัดการที่ดิน ได้ดำเนินโครงการ “สร้างป่า สร้างรายได้ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ส่งเสริมให้ราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้รับการผ่อนผัน การจัดตั้งกลุ่มและการส่งเสริมอาชีพ โดยในปี ๒๕๖๑ มีประชาชนเข้าร่วมโครงการฯ แล้ว จำนวน ๗,๘๖๕ ราย เนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๒๘,๙๘๘ ไร่ และ (๒) การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งมีพื้นที่ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แล้ว จำนวน ๑๐๐ พื้นที่ ๕๒ จังหวัด ๓๙๘,๓๐๖-๓-๒๒-๖๔ ไร่ และจัดราษฎรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แล้ว จำนวน ๔๖,๖๗๔ ราย ๕๘,๓๖๒ แปลง ๑๖๖ พื้นที่ ๖๑ จังหวัด

๓.๓ การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ

รัฐบาลได้แก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน ทั้งในด้านลูกหนี้และเจ้าหนี้ควบคู่กันไปอย่างครบวงจรและต่อเนื่องใน ๕ มิติ ประกอบด้วย (๑) **ดำเนินการจริงจังกับเจ้าหนี้นอกระบบ** โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตราตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙-ตุลาคม ๒๕๖๑ มีการจับกุมผู้กระทำความผิดรวมทั้งสิ้น ๔,๑๖๒ คน (๒) **เพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ** เช่น สินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน วงเงินให้กู้ยืมแก่ประชาชนรายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ ๐.๘๕ ต่อเดือน และมีหลักประกันแบบผ่อนปรน สินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์) ให้กู้ยืมเงินแก่ประชาชนวงเงินรายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท โดยเรียกหรือไม่เรียกหลักประกันก็ได้ อัตราดอกเบี้ย รวมค่าปรับ ค่าบริการ ค่าธรรมเนียม ไม่เกินร้อยละ ๓๖ ต่อปี (ลดต้นลดดอก) (๓) **ไกล่เกลี่ยประนอมหนี้** เพื่อให้เกิดมูลหนี้ที่เป็นธรรม และอัตราดอกเบี้ยถูกต้องตามกฎหมาย โดยข้อมูล ณ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ สามารถช่วยแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้เสียหายจำนวน ๓๓๕,๓๗๒ ราย มูลหนี้ ๖๑,๗๔๗.๔๑ ล้านบาท (๔) **ส่งมอบโฉนดที่ดิน บ้าน และทรัพย์สินที่ถูกฉ้อโกงจากเจ้าหนี้คืนให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ** ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ สามารถส่งมอบโฉนดที่ดินและทรัพย์สิน รวม ๗,๗๕๓ ฉบับ ประชาชนผู้เสียหาย ๑๐,๑๓๘ ราย รวมมูลค่า ๑๐,๓๑๒.๐๕ ล้านบาท และ (๕) **ฟื้นฟูศักยภาพการหารายได้ให้ลูกหนี้นอกระบบ** เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีความสามารถชำระหนี้ต่ำ ให้มีอาชีพเสริม เพิ่มทักษะฝีมือแรงงาน หาดำเนินงานว่าง ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเงินและหนี้สิน

๓.๔ โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ

รัฐบาลได้พัฒนาระบบสวัสดิการชุมชน โดยดำเนินโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี ๒๕๖๐ เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ผ่านคุณสมบัติใน ๒ ด้าน ได้แก่ (๑) **บรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน** สินค้าจำเป็นเพื่อการบริโภคเพื่อการศึกษา เพื่อซื้อวัตถุดิบทางการเกษตรในร้านธงฟ้า ในวงเงิน ๓๐๐ บาทต่อเดือน (สำหรับผู้ที่มียาได้ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี) และ ๒๐๐ บาทต่อเดือน (สำหรับผู้ที่มียาได้เกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี) แก๊สหุงต้ม ในวงเงิน ๔๕ บาทต่อ ๓ เดือน และ (๒) **บรรเทาค่าใช้จ่ายในการเดินทาง** ค่าโดยสารรถ ขสมก. ระบบ e-ticket และรถไฟฟ้า ในวงเงิน ๕๐๐ บาทต่อเดือน ตั๋วรถไฟ ในวงเงิน ๕๐๐ บาทต่อเดือน บัตรรถโดยสารประจำทาง (รถ บขส.) ในวงเงิน ๕๐๐ บาทต่อเดือน นอกจากนี้ได้เปิดให้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติมภายใต้โครงการไทยนิยม ยั่งยืน ในกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง หรือผู้ที่ไม่สามารถเดินทางมาลงทะเบียนได้ในปี ๒๕๖๐ โดยในระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม-๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ มีผู้ลงทะเบียนเพิ่มเติม จำนวน ๔.๕ ล้านคน โดยมีผู้ผ่านคุณสมบัติและได้รับสิทธิ จำนวน ๓.๑ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๘ ของผู้ที่มาลงทะเบียนทั้งหมด และผู้ได้รับสิทธิสามารถรับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จากทีมไทยนิยม ยั่งยืน ในพื้นที่ได้ในช่วงกลางเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ และสามารถใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐได้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๓.๕ การแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing)

รัฐบาลได้ดำเนินการตามมติคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป เพื่อยืนยันว่าสินค้าประมงที่ส่งออกมิได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย โดยออกใบรับรองการจับสัตว์น้ำ ๗,๑๓๙ ฉบับ ตรวจสอบด้านระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ ๑๗๙ โรง มีการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำประมงของไทย โดยมีเรือประมงไทยที่ออกไปทำการประมงทั้งในและนอกน่านน้ำได้แจ้งเข้า-ออกท่าภายใต้การควบคุมของศูนย์ (Port in-Port out: PIPO) จำนวน ๔๔๘,๖๘๙ ครั้ง โดยบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงาน ประกอบด้วย กรมเจ้าท่า กรมประมง กรมสอบสวนคดีพิเศษ กองทัพเรือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม นอกจากนี้ ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๖ การจัดระบบคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย

รัฐบาลได้กำกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวและสถานประกอบการ ให้ออกไปตามกฎหมาย แรงงานต่างด้าวได้รับการคุ้มครองไม่ตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ โดยได้ตรวจสอบนายจ้าง/สถานประกอบการ จำนวน ๔๔,๓๐๑ แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน ๓๗๗,๑๙๖ คน รวมทั้งได้ให้ศูนย์แรกรับเข้าทำงาน และสิ้นสุดการจ้าง อบรมให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยแก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติ เมียนมา ลาว และกัมพูชาที่เดินทางเข้ามาทำงานตามระบบบันทึกความร่วมมือ เช่น ภาษา กฎหมาย และขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย ทั้งยังเป็นศูนย์ตรวจสอบและคัดกรองแรงงานก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทยเพื่อป้องกัน มิให้เกิดปัญหาการค้ามนุษย์ เป็นศูนย์พักรอแรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามา กรณีแรงงานรอนายจ้างมารับเพื่อเดินทางไปทำงาน และเดินทางกลับประเทศ รวมถึงเป็นศูนย์ตรวจสอบและขอรับสิทธิที่แรงงานพึงได้รับ กรณีแรงงานเดินทางกลับประเทศ จำนวน ๔๓๑,๒๗๖ คน

๓.๗ การบริการสาธารณสุข “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” และการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ

รัฐบาลได้ดำเนินงานตามนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” (Universal Coverage for Emergency Patients: UCEP) เพื่อเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตและลดความพิการของผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตในการเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลรัฐหรือเอกชนที่อยู่ใกล้ที่สุดหรือไปถึงเร็วที่สุด โดยไม่ต้องสำรองเงินค่ารักษาพยาบาลในระยะเบื้องต้น ๗๒ ชั่วโมงแรก ไม่ว่าสิทธิใดก็ตาม ผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐-๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ ผู้ขอใช้สิทธิทั้งหมด ๑๔๙,๔๗๗ ราย เข้าเกณฑ์ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต ๒๗,๙๔๕ ราย นอกจากนี้ รัฐบาลได้ปฏิรูประบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ (Primary Care Cluster: PCC) ในรูปแบบ “คลินิกหมอครอบครัว” ภายใต้เป้าหมาย ๖,๕๐๐ ทีม ในระยะเวลา ๑๐ ปี ดูแลประชาชนครอบคลุม ๖๕ ล้านคน ปัจจุบันมีจำนวน ๘๐๖ ทีม ครอบคลุมการดูแลประชาชนกว่า ๘ ล้านคน ซึ่งทำให้ ผู้รับบริการลดการรอคอยในการไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลใหญ่ ได้ถึงร้อยละ ๖๐ เนื่องจากมีเฉพาะผู้ป่วยที่จำเป็นต้อง ไปรับบริการ ทำให้แพทย์สามารถเน้นการดูแลเฉพาะทาง ลดระยะเวลารอคอยในโรงพยาบาลใหญ่โดยเฉลี่ยจาก ๑๗๒ นาที เหลือ ๔๔ นาที และลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปโรงพยาบาลโดยเฉลี่ย ๑,๖๕๕ บาทต่อคนต่อครั้ง ในระยะยาวประชาชน จะสามารถจัดการสุขภาพตนเองได้ร่วมกับบริการดูแลของคลินิกหมอครอบครัว รวมทั้งได้รับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ซึ่งจะช่วยลดการป่วยในโรคที่สามารถป้องกันได้และลดการเสียชีวิตจากการเจ็บป่วย

๓.๘ การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

รัฐบาลได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ลดปริมาณขยะตั้งแต่ ต้นทาง รวมทั้งกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ซึ่งเกิดขึ้นปีละไม่น้อยกว่า ๒๗ ล้านตัน และใช้งบประมาณเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยไม่น้อยกว่า ๑๗,๐๐๐ ล้านบาท โดยแบ่งแยกการจัดการได้เป็น ๓ กลุ่มใหญ่ คือ (๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปกำจัด ๑๕.๗๖ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๒๔ ได้รับการกำจัด อย่างถูกต้อง ๙.๗๕ ล้านตัน (๒) ขยะตกค้างในชุมชน ๕.๖๗ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๙๕ และ (๓) ขยะที่นำมารีไซเคิล ๕.๖๓ ล้านตัน รวมทั้งยังมีขยะรีไซเคิลที่ได้จากการแยก ณ สถานที่กำจัดขยะอีก ๑๘๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็นขยะรีไซเคิล ปีละ ๕.๘๑ ล้านตัน นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมการเข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการ ขยะมูลฝอย โดยหมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน” และครัวเรือนจัดตั้งถังขยะเปียก หรืออินทรีย์จากครัวเรือน ๑๗.๙๓ ล้านครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๒๑

๔. ผลการดำเนินการตามแผนนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน

การดำเนินการตามแผนนโยบายทั้ง ๑๑ ด้านนั้น นอกจากการดำเนินการตามความจำเป็นเร่งด่วน การแก้ไขปัญหาที่ สัมผัสได้ง่าย และการมุ่งเน้นประเด็นหลักเพื่อวางรากฐานสำหรับการพัฒนาในระยะยาวแล้ว มีการดำเนินงานที่สำคัญ โดยสรุปในแต่ละนโยบาย ดังนี้

๔.๑ นโยบายที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

รัฐบาลให้ความสำคัญสูงสุดต่อการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน โดยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติและ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และเผยแพร่พระราชกรณียกิจให้เด็ก เยาวชน ทราบและตระหนักรู้พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ ทุกภาคส่วนร่วมแสดงออกถึงความจงรักภักดี ดังนี้

๔.๑.๑ การดำเนินการสำหรับงาน พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้แก่ (๑) จัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และ (๒) จัดนิทรรศการงานพระราชพิธี ถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทร มหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

๔.๑.๒ การดำเนินโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” โดยจัดกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ คู คลอง และปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่สาธารณประโยชน์ ทั่วประเทศ ในส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๐,๗๕๖ ครั้ง และกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๔๑ คลอง ปัจจุบันมีประชาชน ลงทะเบียนจิตอาสา รวมทั้งสิ้น ๔,๗๔๒,๗๘๐ คน เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙

๔.๑.๓ การเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเวทีนานาชาติ เช่น การขยายหุ้นส่วนความร่วมมือตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sufficiency Economy Philosophy for Sustainable Development Goals Partnership: SEP for SDGs Partnership) ระหว่างไทยกับนานาชาติ

๔.๒ นโยบายที่ ๒ การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

รัฐบาลได้ดำเนินการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศเพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศ ให้มีความมั่นคง และยั่งยืนต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสานต่อความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี และสร้างความสัมพันธ์กับประเทศที่มีศักยภาพเพื่อส่งเสริมความมั่นคงทั้งในภูมิภาคและ ในระดับโลก และส่งเสริมความร่วมมือเพื่อสร้างความมั่นคงในทุกมิติ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำเร็จเป็นรูปธรรม ดังนี้

๔.๒.๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยการป้องกันปัญหายาเสพติด ได้แก่ กลุ่มเด็กปฐมวัย กลุ่มเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา กลุ่มแรงงานในสถานประกอบการ และกลุ่มประชาชนทั่วไป การปราบปรามยาเสพติด มีผลการจับกุมคดียาเสพติด ยึดและอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด จำนวน ๒,๒๓๗ คดี มูลค่าทรัพย์สิน ๑,๒๒๘.๖๖ ล้านบาท และจับกุมเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวน ๔๕ คน นอกจากนี้ ได้มีการแก้ไขปัญหายูติดยาเสพติด และการบำบัดฟื้นฟู และขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน

๔.๒.๒ การเร่งแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย (๑) การขับเคลื่อน งานการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การอำนวยความสะดวก และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ รวม ๗,๐๐๒ ราย การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม การพัฒนา

ตามศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตประชาชน การเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐและการขับเคลื่อนนโยบาย รัฐบาล การแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี และ (๒) การขับเคลื่อนเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิต ประชาชนเพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

๔.๒.๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ของกองทัพและระบบป้องกันประเทศ โดยการจัดการ ฝึกร่วมทางการทหารของกองทัพ ได้แก่ จัดการฝึกการบริหาร วิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ (Crisis Management Exercise 2018: C-MEX 18) จัดการ ฝึกร่วมกองทัพไทย ๒๕๖๑ ฝึกร่วม/ผสม Cobra Gold 2018 การทดสอบขีดความสามารถในการตรวจจับต่อเป้าหมาย ทางทะเล และการจัดทำฐานข้อมูลด้านความมั่นคง

๔.๒.๔ การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาชาติ ประกอบด้วย (๑) การต่างประเทศทำให้ไทย **มีความมั่นคง (Security)** โดยไทยมีมิตรรอบด้าน นานาชาติมีความเข้าใจและเชื่อมั่นในสถานการณ์ความมั่นคงของไทย สร้างความสัมพันธ์และเพิ่มพูนความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง กระชับความสัมพันธ์และเพิ่มพูนความร่วมมือ กับนานาชาติ โดยประเทศที่เคยมีข้อจำกัดในการดำเนินความสัมพันธ์กับไทยมีการปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างมาก เช่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ซึ่งเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ได้มีข้อมติรื้อฟื้นการปฏิสัมพันธ์ทางการเมือง ในทุกระดับกับไทย (๒) การต่างประเทศทำให้ไทยมีความ **มั่งคั่ง ยั่งยืน (Sustainability)** ไทยกับนานาชาติเป็น หุ่นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน การต่างประเทศช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวคิดประเทศไทย ๔.๐ (๓) การต่างประเทศทำให้ไทยมี **มาตรฐานสากล (Standard)** แสวงหาองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศมาช่วยพัฒนา ประเทศ และมีการพัฒนาที่เป็นมาตรฐานสากลของโลก เช่น ประเด็นการค้ามนุษย์ซึ่งดีขึ้นอย่างต่อเนื่องขึ้นมายู่ในระดับ Tier 2 ในปี ๒๕๖๑ และปัญหามาตรฐานการบินพลเรือนที่ได้รับการแก้ไขแล้ว โดยองค์การการบินระหว่างประเทศได้ ปลดตรงแดงลง (๔) การต่างประเทศทำให้ไทยมี **สถานะและเกียรติภูมิ (Status)** ประเทศไทย/คนไทยมีภาพลักษณ์ที่ดี ได้รับความนิยมาจากต่างประเทศ ประเทศไทย/คนไทยมีบทบาทเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ เช่น การผลักดันร่างพระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศ ในประเทศไทย พ.ศ. เพื่อเป็นกฎหมายกลางในการคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศ และ (๕) การต่างประเทศทำให้ไทยมี **พลัง (Synergy)** ขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพด้วยการทูตประชาธิปไตยและการทูตสาธารณะ การให้บริการด้านการต่างประเทศที่เป็นเลิศเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนไทยและส่งเสริม การพัฒนาประเทศ

๔.๓ นโยบายที่ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

รัฐบาลได้ดำเนินการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของรัฐให้แก่ประชาชน ในแต่ละกลุ่มและช่วงวัย เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ โดยดำเนินการใน ๕ ด้านหลัก ได้แก่ (๑) การเร่งสร้างโอกาส การมีอาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง เพื่อให้คนไทยทุกคนได้มีงานทำและมีรายได้ (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าว คนขอทาน (๓) การพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมซึ่งให้ ความสำคัญกับการดูแลผู้สูงอายุ เด็ก สตรี คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส (๔) การพัฒนาระบบการออมและพัฒนาระบบสวัสดิการ ชุมชนเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีในช่วงวัยหลังเกษียณ และ (๕) การจัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและความสงบสุขในการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนี้

๔.๓.๑ การเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านแรงงาน ให้บริการการประกันสังคมรูปแบบใหม่ จัดทำ M-Powered Thailand ศูนย์พัฒนาอาชีพออนไลน์ ประสานการให้บริการด้านแรงงานในพื้นที่/ชุมชนทั่วประเทศ การดำเนินการเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับการบริการส่งเสริมการมีงานทำ ให้บริการจัดหางานในประเทศ ให้บริการจัดหางานในต่างประเทศ แนะนำอาชีพให้แก่ผู้ที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ผู้ต้องการมีงานทำ และผู้ไม่อยู่ในระบบการจ้างงาน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อการมีงานทำให้แก่ประชาชนผู้สนใจทั่วไป และให้บริการผ่านศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย (Smart Job Center) การฝึกอาชีพและพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงาน ยกกระดับแรงงานไทยให้ได้มาตรฐานฝีมือแรงงานรองรับการแข่งขัน ฝึกอาชีพแรงงานกลุ่มเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ การคุ้มครองแรงงาน ได้แก่ ตรวจสอบการคุ้มครองแรงงาน การให้ความรู้และตรวจกำกับสถานประกอบกิจการ การส่งเสริมสถานประกอบกิจการ ให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานด้านแรงงานไทย และมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านแรงงาน (Corporate Social Responsibility: CSR) ส่งเสริมและพัฒนากิจการอย่างยั่งยืน ตลอดจนการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและการกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ โดยตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑ เป็นต้นมา กำหนดให้ขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำปี ๒๕๖๑ ทุกจังหวัด ค่าเฉลี่ยค่าจ้างขั้นต่ำอยู่ที่ ๓๑๕.๙๗ บาท

๔.๓.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ และคนขอทาน รัฐบาลได้มุ่งมั่นแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง ส่งผลให้ประชาคมโลกและสหรัฐอเมริกาได้จัดระดับประเทศไทยในรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ หรือ Trafficking in Persons Report (TIP Report) ในปี ๒๕๖๑ อยู่ในระดับ Tier 2 ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเดิมที่ถูกจัดระดับอยู่ในระดับ Tier 3 และระดับ Tier 2 Watching List เมื่อปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ สำหรับการจัดระเบียบคนขอทาน รัฐบาลได้ดำเนินการโดยใช้แนว 3P ได้แก่ (๑) การบังคับใช้กฎหมาย (Policy) (๒) การคุ้มครองช่วยเหลือ (Protection) และ (๓) การป้องกัน (Prevention)

๔.๓.๓ การพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมและระบบสวัสดิการชุมชน โดยดูแลเด็ก สตรี คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ดำเนินการงานช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาทางสังคม ดำเนินโครงการรณรงค์เพื่อยุติความรุนแรงในครอบครัว ดำเนินโครงการสนับสนุนการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและทุกคน แก้ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่ริมคลองลาดพร้าวและคลองบางซื่อ เป้าหมาย ๗,๐๘๑ ครัวเรือน ได้พัฒนาระบบสาธารณูปโภคและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ จำนวน ๕,๐๑๘ ครัวเรือน โดยก่อสร้างบ้านแล้วเสร็จ ๑,๖๓๕ ครัวเรือน ใน ๓๑ ชุมชน

๔.๓.๔ การพัฒนาระบบการออม โดยส่งเสริมการออมภาคประชาชนผ่านกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เพื่อให้ประชาชนมีการออมเงิน เป็นกองทุนบำนาญสำหรับทุกคนที่มีอาชีพอิสระให้ได้มีหลักประกันความมั่นคงในชีวิต ยามเกษียณของตนเอง รวมถึงเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนเมื่อสิ้นสุดการเป็นสมาชิก การดำเนินงานดังกล่าวสามารถลดความเหลื่อมล้ำของสังคมในมิติด้านการออมเพื่อการเกษียณได้

๔.๓.๕ การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ได้แก่ การดำเนินโครงการบ้านกตัญญู การพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ การดำเนินโครงการเสริมสร้างสังคมผู้สูงอายุไทยให้มีคุณภาพ ดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ โดยยอดสะสมจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น ๕๘,๕๐๐ คน ดำเนินโครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย ดำเนินโครงการขยายผลส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุ

๔.๓.๖ การจัดระเบียบสังคมและพัฒนาพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ การจัดระเบียบสังคม แก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางสาธารณะ ดำเนินงานตามนโยบายลดอบายมุข สร้างสุขให้สังคม จัดระเบียบทางเท้า และหาบเร่แผงลอย ดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ปรับปรุงภูมิทัศน์ การพัฒนาพื้นที่สาธารณะและลำคลอง ดำเนินโครงการพัฒนาริมแม่น้ำเจ้าพระยา และการแก้ไขปัญหาชุมชนในพื้นที่ป้อมมหากาฬ

๔.๔ นโยบายที่ ๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

การส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศเป็นภารกิจสำคัญของรัฐบาล โดยในช่วงปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เกิดความทั่วถึงและเท่าเทียม รวมทั้งผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศในระยะยาว ตลอดจนการผลิตและพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอและได้มาตรฐาน รวมทั้งการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาใหม่ เพื่อกระจายอำนาจและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารด้านบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนการทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ดังนี้

๔.๔.๑ โรงเรียนประชารัฐ เป็นโรงเรียนตามแนวนโยบายสานพลังประชารัฐที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ โดยร่วมมือกับภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งการสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร ซึ่งมีเป้าหมายที่จะพัฒนาโรงเรียน รุ่นที่ ๑ จำนวน ๓,๓๕๑ แห่ง และรุ่นที่ ๒ จำนวน ๑,๒๕๗ แห่ง ให้เป็นโรงเรียนดีใกล้บ้าน ที่พร้อมจะรองรับโรงเรียนเครือข่ายต่อไป

๔.๔.๒ ทิวพรีดอทคอม เป็นสื่อในรูปแบบ e-learning Platform ทิวข้อสอบ O-NET ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยนำตัวต่อข้อสอบมาสอนเทคนิค เคล็ดลับในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเรียนเสริมนอกบทเรียน นอกจากนี้ ยังมีคลังข้อสอบต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนสอบ โดยได้รับความร่วมมือในการดำเนินการจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ เป็นการสร้างโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้เข้าถึงบทเรียนในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

๔.๔.๓ การผลิตและพัฒนาครู เช่น โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อดึงดูดและจูงใจให้เด็กและเยาวชนที่เป็นคนดี คนเก่ง ได้เข้ามาศึกษาวิชาชีพครูในสถาบันฝ่ายผลิตที่มีคุณภาพ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการบรรจุแต่งตั้งในภูมิลำเนาของตนเอง ขณะนี้ได้คัดเลือกบุคคลเข้าร่วมโครงการแล้ว จำนวน ๘ รุ่น รวมทั้งสิ้น ๒๔,๔๔๒ คน ได้รับการบรรจุไปแล้วในช่วงปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑ จำนวน ๓ รุ่น รวม ๙,๐๖๗ คน และอยู่ระหว่างการศึกษา จำนวน ๕ รุ่น รวม ๑๕,๓๗๕ คน

๔.๔.๔ การอนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน พัฒนา และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม เช่น การยกระดับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ดำเนินการปรับเปลี่ยนรูปแบบพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติทั่วประเทศทั้งในเรื่องของการจัดรูปแบบการจัดแสดงที่น่าสนใจ มีความทันสมัย โดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการให้บริการ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้พร้อมให้บริการนักท่องเที่ยวและรองรับแก่ผู้พิการและผู้สูงอายุในสถานะอารยสถาปัตยกรรม (Friendly Design) โดยมีพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสำคัญที่ได้รับการยกระดับการให้บริการ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเชียง การจัดนิทรรศการ “ปฏิบัติการถ้ำหลวง : วาระแห่งโลก” โดยจัดแสดงข้อมูลและภาพเหตุการณ์การช่วยชีวิตเด็กและผู้ช่วยโค้ชทีมนักฟุตบอลหมูป่า อะคาเดมี่ ทั้ง ๑๓ คน ที่ติดอยู่ ณ วนอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนรวบรวมข้อมูลและภาพเหตุการณ์นำมาจัดนิทรรศการ และการขับเคลื่อนแผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยมีเป้าหมายให้สังคมไทยมีคุณธรรม คนไทยปฏิบัติตนตามหลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ ธารรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของไทย และอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุขในประเทศไทย ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกอย่างยั่งยืน โดยเน้นปลูกฝังให้คนไทยยึดมั่นในคุณธรรม ๔ ประการ คือ “พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา”

๔.๕ นโยบายที่ ๕ การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

ความสมบูรณ์ทางสุขภาพของประชาชน เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศในระยะยาว รัฐบาลได้มุ่งเน้นการสร้างหลักประกันทางสุขภาพให้แก่ประชาชนทุกคน และการปฏิรูประบบบริการสุขภาพ ปฐมภูมิ ควบคู่ไปกับการสนับสนุนให้ประชาชนดูแลสุขภาพของตนเองและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่อโรคต่าง ๆ รวมทั้งเฝ้าระวังและควบคุมโรคระบาดและโรคติดต่อร้ายแรง โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๔.๕.๑ การสร้างความครอบคลุมผู้มีสิทธิในระบบประกันสุขภาพ (Universal Health Coverage: UHC) ได้ดำเนินการลงทะเบียนผู้มีสิทธิ ได้แก่ (๑) การลงทะเบียนในระบบประกันสุขภาพ (UHC) (สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สิทธิประกันสังคม และสิทธิสวัสดิการข้าราชการ) และสิทธิอื่นที่ภาครัฐจัดให้ เช่น พนักงานส่วนท้องถิ่น บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ และผู้ประกันตนคนพิการ ๖๖.๒๐ ล้านคน จากประชากรไทยทั้งประเทศที่มีสิทธิ ๖๖.๒๔ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๔ และ (๒) การลงทะเบียนในสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (Universal Coverage: UC) ๔๗.๘๐ ล้านคน จากประชากรที่มีสิทธิ UC ๔๗.๘๔ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๒

๔.๕.๒ การปฏิรูปการบริหารจัดการการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร โดยพัฒนากฎหมายและแนวทางการประเมินสมุนไพรเพื่อการขึ้นทะเบียน ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

๔.๕.๓ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคาตั้งครกในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ โดยจัดตั้งคลินิกบริการที่เป็นมิตรกับวัยรุ่นและเยาวชน (Youth Friendly Health Service: YFHS) ป้องกันปัญหาคาตั้งครกไม่พร้อม ปัญหาอนามัยเจริญพันธุ์ ปัญหาพฤติกรรมและสุขภาพอื่น ๆ โดยมีโรงพยาบาล YFHS ๗๕๑ แห่ง จากโรงพยาบาลทั้งหมด ๘๗๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖๓ รวมทั้งส่งเสริมนโยบายสาวไทยแค้นแดง มีลูกเพื่อชาติด้วยวิตามินแสนวิเศษ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเกิดให้เพิ่มขึ้นด้วยความสมัครใจ ให้เพียงพอสำหรับทดแทนประชากร และการเกิดทุกรายมีการวางแผน นำไปสู่การคลอดที่ปลอดภัย ทารกแรกเกิดมีสุขภาพแข็งแรง พร้อมทั้งจะเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ

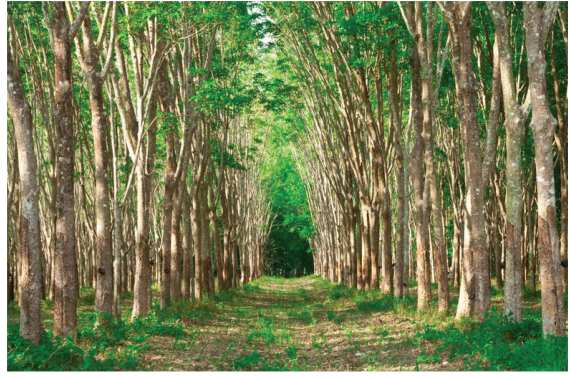
๔.๖ นโยบายที่ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายด้านการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจที่มั่นคง สามารถเติบโตและแข่งขันได้ในตลาดโลก ผลักดันให้ประเทศได้รับการยอมรับจากนานาประเทศทั่วโลก รวมทั้งให้ความสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ และควบคู่ไปกับการทำให้ประชาชนในประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความเท่าเทียมกันในการครองชีพ โดยประชาชนต้องสามารถเข้าถึงระบบสาธารณสุขระดับโลกและระบบคมนาคมขนส่งได้อย่างทั่วถึง กระจายรายได้ให้แก่ประชาชนทุกระดับอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งประกอบด้วย ๑๑ ด้าน ดังนี้

๔.๖.๑ การดูแลเกษตรกรและปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร

(๑) **การดูแลเกษตรกร** รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วย **ผู้ปลูกข้าว** เช่น โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๑ มีกรอบวงเงินในการอุดหนุนเบี้ยประกันภัย คิดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๘๔๑.๑๐ ล้านบาท ผลการดำเนินงาน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ โดยมีพื้นที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๗.๖๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๙๙ ของพื้นที่เป้าหมายสูงสุด ๓๐ ล้านไร่ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑.๙๒ ล้านราย และโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ (อินทรีย์ ๑ ล้านไร่) มีเกษตรกรเข้าร่วม ๒๘,๗๔๙ ราย จำนวน ๓๐๘,๑๐๓.๙๘ ไร่ **ผู้ปลูกยางพารา** เช่น โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยาง

มีกรอบวงเงินสินเชื่อ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยมีสหกรณ์ การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๑๐ แห่ง วงเงินขอกู้ ๕,๐๕๕.๔๕ ล้านบาท ผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เช่น การเชื่อมโยงตลาดสินค้าในรูปแบบไตรภาคี ประกอบด้วย สหกรณ์เกษตรกรแห่งชาติ ผู้รวบรวมรับซื้อ โรงงานอาหารสัตว์ โดยได้ประสานความร่วมมือในการรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จากเกษตรกร มีการเชื่อมโยงแล้ว ๑๕ จังหวัด ปริมาณรวม ๕๒๕,๐๘๘ ตันต่อปี ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน เช่น การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตด้วยการส่งเสริมโครงการปลูกปาล์มน้ำมันโดยใช้ระบบแปลงใหญ่ ซึ่งสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ร้อยละ ๒๕ และมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ ผู้ปลูกผลไม้ เช่น การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการรับซื้อผลไม้ฤดูการผลิตปี ๒๕๖๑ กับห้างค้าปลีกชั้นนำของประเทศและผู้ส่งออกผลไม้ มีเป้าหมายรับซื้อผลไม้ รวมทั้งสิ้น ๓๓๓,๐๐๐ ตัน คิดเป็นมูลค่ารวมกว่า ๒๐,๒๐๐ ล้านบาท และการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ระหว่างสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชนไทยกับต่างประเทศ ผู้เลี้ยงกุ้ง แก้ไขปัญหาภาวะราคากุ้งตกต่ำ โดยร่วมหารือกับภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมกุ้ง เพื่อลดต้นทุน ปัจจัยการผลิต โดยลดราคากุ้งพันธุ์กุ้งขาวแวนนาไมจากราคาตัวละ ๑๙ สตางค์ เหลือราคาตัวละ ๑๖ สตางค์

(๒) การพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อให้สินค้าเกษตรมีคุณภาพและ ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีผลการดำเนินการที่สำคัญ เช่น การตรวจวิเคราะห์ คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ๔๐๙,๖๔๓ ตัวอย่าง ตรวจประเมินมาตรฐานสถานประกอบการ ๖๓,๗๖๕ แห่ง ตรวจประเมิน สถานประกอบการตามเกณฑ์มาตรฐานฮาลาล ๓๔๔ แห่ง รวมทั้งยังได้พัฒนาสุขภาพสัตว์ โดยบริการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน โรคสัตว์ การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรแบ่งเป็น มาตรฐานสมัครใจ ๓๐๓ เรื่อง และมาตรฐานบังคับ ๖ เรื่อง รวมถึงติดตามสถานประกอบการเพื่อให้การรับรองมาตรฐาน ๑๓ ครั้ง

(๓) การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ช่วยเหลือด้านหนี้สินและสินเชื่อ สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตร ช่วยเหลือด้านที่ดินทำกินและทรัพยากรดิน และดำเนินโครงการไทยนิยม ยั่งยืน เพื่อสร้างชุมชนอยู่ดีมีสุข โดยได้เบิกจ่าย งบประมาณแล้วเสร็จ ๘๐,๔๖๒ หมู่บ้าน/ชุมชน ๙๐,๗๗๓ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑๖,๐๔๒.๕๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๖๖

(๔) การพัฒนาปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร เช่น การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่ การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) โดยการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปทำประมง ปศุสัตว์ ปลูกพืชเศรษฐกิจและเกษตรผสมผสาน ๒๗๐,๑๖๗ ไร่ และพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมี ศักยภาพ ทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูปและการตลาดในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

(๕) การพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพระบบตลาด เช่น ตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพดิจิทัล โดยปรับปรุงเว็บไซต์ตลาดกลางสินค้าเกษตรและผลิตผลทางการเกษตร พัฒนาเว็บไซต์ www.agrimart.in.th ปรับปรุง พาณิซย์อิเล็กทรอนิกส์ (เว็บไซต์ www.ortorkor.com) โดยลูกค้าสามารถเห็นสินค้าที่จะสั่งซื้อได้ทันที (Real Time) และการดำเนินโครงการกาญจนบุรีโมเดล กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง ๙ แห่ง ดำเนินโครงการต้นแบบนำร่อง ณ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสร้างงาน สร้างตลาด สร้างโอกาส สร้างรายได้ และเป็นต้นแบบดำเนินโครงการใน ๑๐ จังหวัดยากจน

๔.๖.๒ การดูแลรักษาเสถียรภาพราคาและลดภาระค่าครองชีพประชาชน ประกอบด้วย (๑) การดูแลราคา สินค้าและบริการให้มีราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม โดยดำเนินการควบคุมราคาสินค้าและบริการ ๕๓ รายการ ติดตาม ดูแล ๒๒๗ รายการ และติดตามตรวจสอบราคาอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกปีๆ ทุกเดือน เพื่อป้องกันมิให้มีการฉวยโอกาส

ขึ้นราคา หรือแอบลักลอบขึ้นราคา จัดทำแอปพลิเคชันหลายแห่งของถูก เพื่อแสดงข้อมูลเปรียบเทียบราคาสินค้าและการส่งเสริมการขายสินค้าในราคาประหยัดในแต่ละพื้นที่ และ (๒) การลดภาระค่าครองชีพของประชาชน โดยโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และโครงการร้านธงฟ้าราคาประหยัดลดค่าครองชีพประชาชน จำหน่ายสินค้าราคาต่ำกว่าท้องตลาดทั่วไปร้อยละ ๒๐-๔๐ ทั่วประเทศ รวม ๒,๔๐๑ ครั้ง มีมูลค่าการจำหน่ายทั้งสิ้น ๔๓๐ ล้านบาท สามารถลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชน จำนวน ๑.๙๓ ล้านคน

๔.๖.๓ การเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประกอบด้วย ๖ แนวทาง ได้แก่

(๑) **มาตรการทางการเงิน** เช่น มาตรการสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนรายย่อย (สินเชื่อ Nano-Finance) ให้สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับบุคคลธรรมดาได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย และคิดอัตราดอกเบี้ย ค่าบริการและค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากลูกหนี้รวมกันแล้วไม่เกินร้อยละ ๓๖ ต่อปี ซึ่งมีการให้สินเชื่อแล้วจำนวน ๙๔๙,๘๐๓ ราย วงเงิน ๑๗,๐๐๐.๓๘ ล้านบาท (วงเงินเฉลี่ย ๒๐,๙๔๖ บาทต่อราย) และโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการใหม่และนวัตกรรม (Startup & Innovation) เพื่อช่วยเหลือ SMEs ที่รัฐให้การส่งเสริมเป็นพิเศษ ทั้งกลุ่มผู้ประกอบการใหม่ (Startup SMEs) กลุ่มผู้ประกอบการนวัตกรรมและเทคโนโลยี (Innovation & Technology SMEs) โดยบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมได้ค้ำประกันสินเชื่อให้กับ SMEs ๘๗๑ ราย จำนวน ๑,๔๔๗ ล้านบาท

(๒) **มาตรการด้านภาษี** เช่น มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของ SMEs (มาตรการที่ช่วยน้อง) และมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในชนบท เพื่อเสริมสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ SMEs และส่งเสริมการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจและสังคมในโครงการที่ท้องถิ่นมีความต้องการ

(๓) **การขับเคลื่อนและรองรับการเปลี่ยนผ่าน SMEs เข้าสู่ประเทศไทย ๔.๐** เช่น พัฒนาโค้ชผ่านโครงการ Train The Coach โดยจัดทำระบบข้อมูลโค้ชเข้าระบบแล้วรวม ๑,๖๖๙ ราย ประกอบด้วย ที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงธุรกิจทั่วไป (Biz Mentor) จำนวน ๑,๔๕๙ ราย นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ (Tech Expert) จำนวน ๑๙๐ ราย ผู้สร้างแรงบันดาลใจ (Biz Transformer) จำนวน ๒๐ ราย และการผลักดัน SMEs สู่อสังขรณ์การผลิตผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม B2B (Digital Value Chain) โดยมี SMEs ที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมผ่านเว็บไซต์ T-GoodTech รวม ๓,๘๓๗ ราย มีการเจรจาธุรกิจ ๘๓ คู่ ก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ล้านบาท

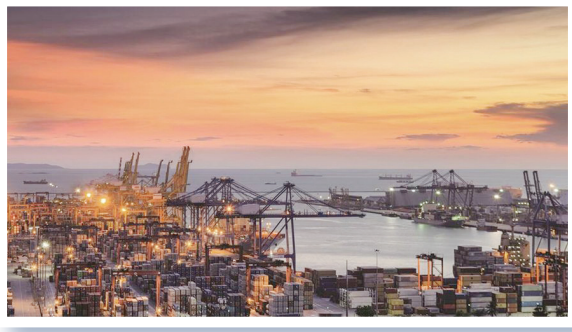
(๔) **การพัฒนา SMEs สู่อุตสาหกรรม Smart Enterprises** เช่น ส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจและธุรกิจให้มีศักยภาพ โดยพัฒนาประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมความรู้ด้านการตลาด เช่น ขับเคลื่อนนักธุรกิจด้วยนวัตกรรม พัฒนาค้าส่งค้าปลีกไทยให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มศักยภาพธุรกิจให้บริการโลจิสติกส์ไทย พัฒนาธุรกิจเข้าสู่ระบบแฟรนไชส์ พัฒนาศักยภาพธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง เพิ่มโอกาสการค้าด้วย e-Commerce โดยดำเนินการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ๔๗,๓๖๕ ราย ก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ ๓,๙๐๘ ล้านบาท

(๕) **การส่งเสริม SMEs และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ** เช่น พัฒนาผู้ประกอบการ (Capacity Building Strategy) มีผู้ประกอบการได้รับการส่งเสริมและพัฒนา ๑๐๐,๐๐๐ ราย เกิดมูลค่าการค้าส่งซื้อรวมประมาณ ๘๐ ล้านบาท โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น ส่งเสริมส่งออกแบบไทยสู่ตลาดโลก ส่งเสริมสินค้านวัตกรรมและสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสู่ตลาดสากล พัฒนาผู้ประกอบการสร้างตราสินค้าสู่สากล (DEMark) ส่งเสริมตราสัญลักษณ์ Thailand Trust Mark (T Mark Festival) มีผู้ประกอบการธุรกิจส่งออกดีเด่น ปี ๒๕๖๑ ได้รับรางวัลจำนวนทั้งสิ้น ๓๕ ราย

(๖) **การยกระดับเศรษฐกิจฐานชุมชนให้เกิดการสร้างงาน สร้างโอกาส สร้างรายได้เศรษฐกิจฐานราก** เช่น การจัดตั้งศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (SMEs One Stop Service: OSS) มีผู้ขอรับบริการ จำนวน ๑๗๗,๘๕๑ ราย โดยให้คำปรึกษาด้านบัญชี/การเงินมากที่สุด ๕,๖๖๕ รายการ รองลงมา คือ ด้านการตลาด ๒,๗๓๓ รายการ ด้านบริหารจัดการ ๓,๑๕๘ รายการ

๔.๖.๔ การส่งเสริมภาคการพาณิชย์ การค้า และขยายฐานการส่งออก ได้แก่ (๑) การส่งเสริมการพาณิชย์และการค้า เช่น โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product: OTOP) เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง มั่นคง โดยมีกลุ่มผู้ประกอบการลงทะเบียน OTOP ทั้งหมด ๘๐,๑๔๑ ราย ๑๖๗,๔๐๓ ผลิตภัณฑ์ และโครงการตลาดประชารัฐ โดยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในรูปแบบประชารัฐจำนวน ๖,๖๑๐ แห่ง ก่อให้เกิดรายได้ในชุมชน ๑,๖๐๔.๕๙ ล้านบาท (๒) **การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ** โดยการส่งออกปี ๒๕๖๑ ในรอบ ๑๑ เดือน (เดือนมกราคม-พฤศจิกายน ๒๕๖๑) ขยายตัวร้อยละ ๗.๓ (มูลค่า ๒๓๒,๗๒๕ ล้านดอลลาร์ สหรัฐ) นอกจากนี้ได้มีการขยายความร่วมมือและลดอุปสรรคทางการค้า มุ่งการรักษาตลาดเดิมและหาตลาดใหม่ผ่านการเจรจาในเวทีต่าง ๆ ทั้งระดับทวิภาคีและภูมิภาค ปัจจุบันไทยมีความตกลงเขตการค้าเสรี จำนวน ๑๒ ฉบับกับ ๑๗ ประเทศคู่ค้าในช่วง ๖ เดือนแรกของปี ๒๕๖๑ มีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศอยู่ที่ ๑๔๘,๒๐๘.๒๔ ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔.๒๔ เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน และ (๓) **การเร่งรัดผลักดันขยายโอกาสการค้าเงินธุรกิจการค้าในตลาดต่างประเทศของสินค้าไทย** เช่น การส่งเสริมตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า และการผลักดันการค้าในตลาดเมืองรอง (City Focus)

๔.๖.๕ การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสู่ประเทศไทย ๔.๐ และส่งเสริมการลงทุน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ (๑) **การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสู่ประเทศไทย ๔.๐** โดยได้มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันทั้งในประเทศและสู่ระดับสากล เช่น ศูนย์กลางยานยนต์ไฟฟ้าในอาเซียน อุตสาหกรรมชีวภาพของไทย (๒) **การขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ** รัฐบาลได้พัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development: EEC) โดยได้จัดทำพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อรองรับการดำเนินการที่สำคัญในอนาคต เช่น เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่ออุตสาหกรรมเป้าหมาย เมืองอัจฉริยะนำอยู่ โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก โครงการท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ (๓) **การส่งเสริมการลงทุน** ได้ดำเนินการใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย (ยานยนต์ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ การท่องเที่ยว การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ การแปรรูปอาหาร เครื่องจักรอัตโนมัติและหุ่นยนต์ อากาศยาน ปีโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ ดิจิทัล การแพทย์) จำนวน ๑,๔๕๑ โครงการ มูลค่ารวมทั้งสิ้น ๗๔๙,๓๗๓ ล้านบาท นอกจากนี้ได้ดำเนินการตรวจลงตราสำหรับผู้ประกอบการ นักลงทุน และผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นการกำหนดให้มีวีซ่าประเภทใหม่ คือ SMART Visa เพื่ออำนวยความสะดวกให้บุคลากรชาวต่างชาติที่มีความรู้ความสามารถสูงเข้ามาลงทุน ทำงาน หรือริเริ่มธุรกิจใหม่เพื่อรองรับการดำเนิน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย และ (๔) **การพัฒนากระบวนการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (National Single Window: NSW)** ปัจจุบันมีหน่วยงานที่เชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW อย่างเป็นทางการแล้ว ๓๗ หน่วยงาน โดยให้บริการเชื่อมโยงข้อมูลแบบไร้เอกสารระหว่างกรมศุลกากรและผู้ประกอบการทั่วประเทศ และมีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ได้ครบถ้วนแล้ว แต่ยังไม่ครบถ้วนทุกสินค้าที่ต้องมีใบอนุญาต/ใบรับรอง

๔.๖.๖ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม รัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาระบบขนส่งเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม และเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายคมนาคมอย่างทั่วถึง ประกอบด้วย ๔ ด้าน ได้แก่

(๑) การพัฒนาระบบขนส่งทางบก เช่น โครงการพัฒนาระบบรถไฟทางคู่ รวมทั้งสิ้น ๑๔ โครงการ โดยเป็นโครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน ๗ โครงการ และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๒ คือ ช่วงฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า แก่งคอย และช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น โครงการพัฒนารถไฟฟ้า จำนวน ๙ โครงการ โดยเป็นโครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน ๖ โครงการ ได้แก่ สายสีแดง (ช่วงบางซื่อ-รังสิต) สายสีน้ำเงิน (ช่วงบางซื่อ-ท่าพระ และหัวลำโพง-บางแค) สายสีเขียว (ช่วงหมอชิต-สะพานใหม่-คูคต) สายสีชมพู (ช่วงแคราย-มีนบุรี) สายสีส้ม (ช่วงศูนย์วัฒนธรรมฯ-มีนบุรี) และสายสีเหลือง (ช่วงลาดพร้าว-สำโรง) โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง อยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน ๓ เส้นทาง คือ สายพญา-มาตาพุด สายบางปะอิน-นครราชสีมา และสายบางใหญ่-กาญจนบุรี โดยสองเส้นทางแรก คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๓ และเส้นทางที่สามคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๔

(๒) การพัฒนาระบบขนส่งทางอากาศ เช่น โครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระยะที่ ๒ โดยผลการดำเนินการคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๕ คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๓ โครงการพัฒนาท่าอากาศยานแม่สอด จังหวัดตาก ท่าอากาศยานเบตง จังหวัดยะลา และท่าอากาศยานอุตุเกาะเพื่อรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต และแบ่งเบาภาระของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมือง

(๓) การพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำ เช่น โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือโดยสารในแม่น้ำเจ้าพระยา ได้ปรับปรุงท่าเรือจำนวน ๑๗ แห่ง เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อแก้ปัญหาการจราจรและการเชื่อมต่อระบบโดยสารสาธารณะระหว่างเรือโดยสาร รถไฟฟ้า รถประจำทาง และในระยะต่อไปจะมีการซ่อมแซมปรับปรุงท่าเรือต่าง ๆ รวม ๒๒ แห่ง โดยเป็นท่าเรือที่รองรับการยกระดับการเป็นสถานีเรือ ๑๑ แห่ง และท่าเรือในแม่น้ำเจ้าพระยา อีก ๑๑ แห่ง รวมทั้งจะมีการพัฒนาพื้นที่และติดตั้งระบบ เช่น การกั้นพื้นที่ การติดตั้งป้ายบอกสถานีเรือและข่าวสารทั่วไป และการจัดหาเครื่องจำหน่ายตั๋วอิเล็กทรอนิกส์

(๔) การพัฒนาระบบตัวร่วม โดยรัฐบาลได้พัฒนาระบบตัวร่วม (บัตรแมงมุม) เสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะช่วยให้ความสะดวกสบายในการเชื่อมต่อการเดินทางทุกรูปแบบให้แก่ประชาชนด้วยบัตรเพียงใบเดียว ได้แก่ รถไฟฟ้า รถโดยสารประจำทาง เรือโดยสาร และทางพิเศษ อีกทั้งเป็นการเพิ่มศักยภาพการให้บริการของระบบขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในภาพรวมด้วย โดยประชาชนสามารถเริ่มใช้บัตรแมงมุมชำระค่าโดยสารรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนสายเฉลิมรัชมงคล (สายสีน้ำเงิน) และสายฉลองรัชธรรม (สายสีม่วง) ได้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ เป็นต้นมา

๔.๖.๗ การขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล รัฐบาลได้ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) โดยได้ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย (๑) การส่งเสริมด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan) เพื่อพัฒนาระบบการชำระเงินของประเทศไทยให้เข้าสู่ระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) อย่างครบวงจร เช่น **โครงการพร้อมเพย์ (PromptPay)** เป็นการพัฒนาระบบการชำระเงินเพื่อให้ประชาชนสามารถลงทะเบียนผูกเลขประจำตัวประชาชนหรือหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่กับบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อใช้ในการรับโอนเงินแทนการใช้เลขที่บัญชีเงินฝากธนาคาร โดย ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีผู้ลงทะเบียนพร้อมเพย์สะสมรวม ๔๕.๔ ล้านรายการ (๒) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ เช่น ได้พัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ของภาครัฐในประเด็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยพัฒนาระบบ **บูรณาการข้อมูลคนจนแบบชี้เป้า (Thai Poverty Map and Analytics Platform: TPMAP)** เพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาความยากจนให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น สามารถออกแบบนโยบายในการแก้ไขปัญหาความยากจนให้ตรงกับความต้องการหรือสภาพปัญหาได้ รวมทั้งใช้วิเคราะห์และคาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ความยากจนในประเทศไทยเพื่อหาคำตอบใน ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่ “ใครคือคนจน” “คนจนต้องการหรือมีปัญหาอะไร” และ “จะช่วยเหลือคนจนตามกลุ่มเป้าหมายอย่างไรได้อย่างไร” ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถใช้งานระบบ TPMAP ได้ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป (๓) **การจัดระบบความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของประเทศ** โดยสนับสนุนการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างมั่นคงปลอดภัย (Cybersecurity Missions) เพื่อยกระดับในการเฝ้าระวังและจัดการภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นและอาจสร้างความเสียหายแก่ระบบโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ ให้สามารถจัดการกับภัยคุกคามได้อย่างเหมาะสม รวดเร็ว

ด้วยการขยายผลการติดตั้งระบบป้องกันและเฝ้าระวังภัยคุกคาม Government Threat Monitoring (GTM) และ Government Website Protection (GWP) โดยในปี ๒๕๖๑ ได้ติดตั้งระบบให้แก่หน่วยงานภาครัฐแล้ว จำนวน ๔๐ หน่วยงาน และเว็บไซต์ที่มีระบบป้องกันและเฝ้าระวังภัยคุกคามทางเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน ๒๐๐ เว็บไซต์ ทำให้โดยรวมปัจจุบันมี ๒๔๐ หน่วยงานที่ติดตั้งระบบ และ ๑,๕๐๐ เว็บไซต์ที่มีระบบป้องกันฯ และ (๔) การจัดอันดับโลกเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทยที่ปรับตัวดีขึ้น เช่น Government Development Index (EGDI) โดยสหประชาชาติ (United Nations: UN) ประกาศผลในปี ๒๕๖๑ ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ ๗๓ จาก ๑๙๗ ประเทศ (ดีขึ้น ๔ อันดับ) เนื่องจากการผลักดันและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของภาครัฐ รวมทั้งการปรับปรุงการให้บริการของภาครัฐผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ประชาชนเข้าถึงและมีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น (ปี ๒๐๑๖ อันดับ ๗๗) และ Global Innovation Index โดยองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก ประกาศผลในปี ๒๕๖๑ ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ ๔๔ จาก ๑๒๖ ประเทศ ดีขึ้น ๗ อันดับ

๔.๖.๘ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทย รัฐบาลได้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๑ โดยใช้ “วิถีไทย” เป็นตัวขับเคลื่อนทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ **อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว พัฒนานุเคราะห์รองรับการเติบโต กระจายพื้นที่และช่วงเวลาการท่องเที่ยว เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับกลุ่มอาเซียน** โดยในปี ๒๕๖๐ สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๒.๘ ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๙๒ จากปีที่ผ่านมา และในปี ๒๕๖๑ ได้ตั้งเป้าหมายรายได้จากนักท่องเที่ยว จำนวน ๓ ล้านล้านบาท โดยระหว่างเดือนมกราคม-กันยายน ๒๕๖๑ มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งสิ้น ๒๘.๕๔ ล้านคน ขยายตัวร้อยละ ๘.๗๑ ก่อให้เกิดรายได้รวม ๑.๔๙ ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๑๐.๙๕ จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และระหว่างเดือนมกราคม-สิงหาคม ๒๕๖๑ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ จำนวน ๑๐๑.๓๘ ล้านคน-ครั้ง ขยายตัวร้อยละ ๔.๑๓ และก่อให้เกิดรายได้รวม ๐.๖๙ ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๙.๑๒ จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๑) รวมประมาณ ๒.๑๘ ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๑๐.๓๖ ช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

๔.๖.๙ การส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงาน เช่น **การจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า (Power Development Plan: PDP) ฉบับใหม่** เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งได้กำหนดแนวคิดให้โรงไฟฟ้าที่มีต้นทุนต่ำที่สุดบรรจุอยู่ในแผน PDP ในอันดับต้น โดยจะมีปัจจัยเรื่องการแบ่งรายภูมิภาค ซึ่งในแต่ละภูมิภาคควรมีโรงไฟฟ้าค้ำระบบ หรือโรงไฟฟ้าที่จะทำให้ระบบมีเสถียรภาพ **การวางรากฐานระบบการบริหารจัดการสำรวจและผลิตแหล่งปิโตรเลียม** ให้มีความพร้อมรองรับแหล่งสัมปทานที่จะสิ้นอายุให้สามารถผลิตได้อย่างต่อเนื่อง การศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) สำหรับพื้นที่จัดตั้งโรงไฟฟ้าถ่านหินในภาคใต้ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้สะท้อนและเกิดการแข่งขันเพิ่มขึ้น และรักษาเสถียรภาพราคาพลังงาน การบริหารจัดการก๊าซปิโตรเลียมเหลว (Liquefied Petroleum Gas: LPG) การส่งเสริมน้ำมันดีเซลเกรดพิเศษ B20 โครงการสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยภัยแล้ง โครงการส่งเสริมระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ (พาราโบลาโดม) การขับเคลื่อนโครงการโซลาร์ภาคประชาชน การบริหารจัดการค่าไฟฟ้าผันแปรอัตโนมัติ (Ft) การกำหนดประเภทหรือขนาดอาคารและมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน

๔.๖.๑๐ การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ รัฐบาลได้ดำเนินการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับมาตรการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยการตราพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. เพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้กำหนดนโยบาย ผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจให้ชัดเจน ตลอดจนให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเพื่อเป็นช่องทางในการส่งผ่านนโยบายของภาครัฐไปยังรัฐวิสาหกิจให้มีความชัดเจนและโปร่งใส รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูล การประเมินผลการดำเนินงาน และการกำหนดกระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจที่มุ่งเน้นประสบการณ์และความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ อันนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดทำบริการสาธารณะที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๖.๑๑ การบริหารจัดการเศรษฐกิจ นอกเหนือจากการบริหารงบประมาณ และการเร่งรัดติดตามการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามเป้าหมายแล้ว รัฐบาลได้ดำเนินการที่สำคัญ เช่น **การจัดทำพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑** เพื่อให้เป็นกฎหมายแม่บทที่เป็นกรอบในการกำกับวินัยทางการเงินการคลังให้กับหน่วยงานของรัฐทุกประเภท เพื่อให้การบริหารการคลังของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลัง ด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลัง และการบริหารหนี้สาธารณะ **การระดมทุนกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund: TFFIF)** เพื่อเป็นทางเลือกในการจัดหาแหล่งเงินทุนใหม่สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ลดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ รวมทั้งเป็นช่องทางให้นักลงทุนและผู้มีเงินออมสามารถลงทุนในทรัพย์สินของภาครัฐที่มีคุณภาพ **การปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา** เพื่อให้โครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของไทยมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม โดยได้ปรับปรุงขั้นเงินได้และบัญชีอัตราภาษี พร้อมทั้งเพิ่มค่าลดหย่อน สำหรับเงินได้พึงประเมินในปีภาษี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป นอกจากนี้ รัฐบาลได้**บริหารจัดการหนี้ภาครัฐ** ให้อยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการเงินการคลัง คือไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) โดยมียอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ เท่ากับร้อยละ ๔๑.๓๒ ซึ่งมีแนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับ ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๔๓.๑๒

๔.๗ นโยบายที่ ๗ การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศที่มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ของประเทศทุกมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญต่อการเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและสนับสนุนให้ลดช่องว่างการพัฒนา โดยไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง นอกจากนี้ ยังได้เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียน โดยเข้าร่วมการประชุมสุดยอดและเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมระดับผู้นำต่าง ๆ และจัดตั้งศูนย์อาเซียนเพื่อการหารือและการศึกษาวิจัยด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน และศูนย์อาเซียนเพื่อผู้สูงอายุอย่างมีศักยภาพและนวัตกรรม รวมทั้งยังมีบทบาทที่แข็งขันในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๔.๗.๑ ความคืบหน้าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนในภาพรวม ประกอบด้วย ๓ เสา ได้แก่ (๑) **เสาการเมืองและความมั่นคง** รัฐบาลได้เร่งรัดการดำเนินการตามแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ ซึ่งในปัจจุบันมีการดำเนินการตามมาตรการยุทธศาสตร์ (action line) ที่ระบุในแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงฯ ไปแล้ว จำนวน ๒๓๔ มาตรการ จากจำนวนทั้งหมด ๒๕๐ มาตรการ คิดเป็นร้อยละ ๘๒ คงเหลือสิ่งที่ต้องดำเนินการอีก ๕๑ มาตรการ ทั้งนี้ กิจกรรมสำคัญที่ได้ดำเนินการแล้ว ได้แก่ การจัดประชุมพิเศษเพื่อหารือเกี่ยวกับสถานการณ์และความท้าทายในภูมิภาคต่าง ๆ เช่น สถานการณ์ในทะเลจีนใต้ สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี รวมถึงสถานการณ์ด้านมนุษยธรรมในรัฐยะไข่ (๒) **เสาเศรษฐกิจ** โดยได้จัดทำแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ เพื่อกำหนดทิศทางการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ซึ่งดำเนินการแล้ว ๘๐ ข้อ จาก ๑๑๘ ข้อ ทั้งนี้ องค์กรรายสาขาต่าง ๆ ได้จัดทำแผนงานรายสาขารวมทั้งสิ้น ๒๓ แผนงาน เพื่อขับเคลื่อนการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนให้บรรลุเป้าหมายตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และ (๓) **เสาสังคมและวัฒนธรรม** โดยได้กำหนดแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ ซึ่งมีประเด็นสำคัญ เช่น การบริหารจัดการภัยพิบัติและการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน การพัฒนาแนวทางของภูมิภาคในการให้ความช่วยเหลือเยียวยาการค้ำมนุษย์

๔.๗.๒ การเตรียมการของรัฐบาลสำหรับการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนของไทย ปี ๒๕๖๒ รัฐบาลได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อเตรียมการจัดการประชุมสุดยอดอาเซียนและการประชุมที่เกี่ยวข้อง ในช่วงที่ไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน ปี ๒๕๖๒ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางจัดเตรียมการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๔ และ ๓๕ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ในช่วงที่ไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน อีกราว ๑๗๐ วาระประชุม รวมทั้งได้ดำเนินการจัดทำตราสัญลักษณ์ จัดทำเว็บไซต์กลาง เตรียมการด้านสารัตถะ เตรียมการด้านพิธีการและอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการประชุมดังกล่าว

๔.๗.๓ การเร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้ดำเนินการ (๑) ส่งเสริมบทบาทของไทยและการใช้โอกาสจากความเชื่อมโยงความร่วมมือด้านต่าง ๆ โดยได้ดำเนินการตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ เพื่อให้การเชื่อมโยงในภูมิภาคเป็นไปอย่างสมบูรณ์และไร้รอยต่อ ซึ่งมีโครงการที่นำไปปฏิบัติ รวม ๕ โครงการจาก ๑๕ โครงการ และประเทศไทยได้จัดการประชุม Symposium on “Fostering Regional Connectivity in the Indo-Pacific Region: Connecting the Connectivities” เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเสริมสร้างความเชื่อมโยงแผน MPAC 2025 กับกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ในภูมิภาค และ (๒) การเข้าร่วมประชุมระดับผู้นำในการประชุมสำคัญต่าง ๆ เพื่อเร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ภายในภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน เช่น การประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (Greater Mekong Subregion: GMS) ครั้งที่ ๖ การประชุมระดับผู้นำกรอบโครงการความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT)

๔.๗.๔ การส่งเสริมบทบาทของไทยในฐานะผู้ประสานงานอาเซียนด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเข้าร่วมการประชุมระดับสูงระหว่างอาเซียน-สหภาพยุโรปด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน และการประชุมหารือระดับสูงเรื่องการส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ครั้งที่ ๒

๔.๗.๕ การจัดกิจกรรมและสัมมนาต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมอาเซียน เช่น โครงการ “๑ จังหวัด ๑ โรงเรียน ๑ ห้องสมุดอาเซียน เพื่อประชาชนและเยาวชนไทย” ส่งมอบห้องสมุดอาเซียนให้แก่โรงเรียนแล้วทั้งสิ้น ๔๔ แห่ง ใน ๔๔ จังหวัด และมีแผนที่จะดำเนินการต่อเนื่องให้ครบทุกจังหวัดทั่วประเทศ และกิจกรรมงานวันอาเซียน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและเยาวชนเกี่ยวกับอาเซียน

๔.๘ นโยบายที่ ๘ การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

รัฐบาลได้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมซึ่งเป็นปัจจัยที่จะช่วยขับเคลื่อนให้ประเทศไทยก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยการสนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ และจัดระบบการบริหารงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และ นวัตกรรม ให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชนต่อภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๐ คิดเป็นอัตราส่วน ๗๐:๓๐ นอกจากนี้ จากการจัดอันดับด้านการวิจัยและพัฒนาโดยสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute of Management Development: IMD) ปี ๒๕๖๑ ไทยได้รับการจัดอันดับดีขึ้นถึง ๖ อันดับ จากเดิมในปี ๒๕๖๐ อยู่อันดับที่ ๔๘ เป็นอันดับที่ ๔๒ จาก ๖๓ ประเทศ โดยมีตัวเลขการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาทั้งภาครัฐและเอกชน เพิ่มขึ้นเป็น ๑.๑๔ แสนล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๘ ของ GDP ปรับตัวดีขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ที่ได้ร้อยละ ๐.๖๒ ของ GDP การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยปรับตัวขึ้น ๓ อันดับ อยู่ในอันดับที่ ๒๙ จากอันดับที่ ๓๒ และสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคธุรกิจต่อ GDP ปรับตัวขึ้น ๑ อันดับ เป็นอันดับที่ ๓๖ จากเดิมอันดับที่ ๓๗ จำนวนบุคลากรวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น ๑๗ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน จากเดิม ๑๓.๘ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๔.๘.๑ การดำเนินการสนับสนุนการวิจัย เช่น จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนในประเทศไทยหรือ Company R&D Centers (CRDC) โครงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทย (Innovation and Technology Assistance Program: ITAP) โครงการหิ้งสู่ห้าง (Thailand Tech Show) ๓๐,๐๐๐ บาท สร้างผู้ประกอบการธุรกิจเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ หรือ Startup Voucher มีงานวิจัยพัฒนาที่สำคัญ เช่น สารยึดอายุน้ำยางสดเพื่อการผลิตยางแผ่น (สาร ThEPS) ประเทศไทยปลอดไขมันทรานส์ พัฒนาเทคโนโลยีการประมวลผลคำพูด : ระบบรู้จำเสียงพูดภาษาไทย (Partii) แนวทางการจัดการทรัพยากรปฐมาอย่างยั่งยืน

๔.๘.๒ การส่งเสริมการหมุนเวียนบุคลากรระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในภาคการผลิตและบริการ (Talent Mobility) เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างภาคเอกชน ปัจจุบันมีบุคลากรที่ไปปฏิบัติงานในภาคเอกชน จำนวน ๑,๓๘๔ คน ประกอบด้วย นักวิจัยจากมหาวิทยาลัย นักวิจัยจากสถาบันวิจัยของรัฐ และผู้ช่วยนักวิจัย บริษัทที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด จำนวน ๓๘๐ บริษัท จาก ๔๖๔ โครงการ และพัฒนากำลังคนในสาขาขาดแคลน โดยสนับสนุนทุนการศึกษาภายใต้โครงการสนับสนุนนักเรียนทุนรัฐบาลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระยะที่ ๓ และโครงการฯ ระยะที่ ๓+ เพื่อส่งนักเรียนทุนไปศึกษาวิชาในสาขาขาดแคลนทั้งในและต่างประเทศ ในระดับปริญญาโท-เอก ในสาขาเทคโนโลยีโลหะและวัสดุ และพลังงาน สาขาอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ สาขาเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สาขาการจัดการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขานาโนเทคโนโลยี ปัจจุบันมีนักเรียนทุนที่สำเร็จการศึกษากลับมาแล้ว ๓,๑๙๗ คน แบ่งเป็นทุนต่างประเทศ ๒,๙๙๔ คน และทุนในประเทศ ๒๐๓ คน

๔.๘.๓ การปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการนำงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัด รวมทั้งผลักดันงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยการกำหนดมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา รัฐบาลได้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมโดยเพิ่มจากร้อยละ ๒๐๐ เป็นร้อยละ ๓๐๐ มีระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นเวลา ๕ ปี ในปี ๒๕๖๑ มีโครงการวิจัยที่ยื่นขอรับรอง ๔๔๗ โครงการ มูลค่าโครงการ ๒,๓๕๔.๖๑ ล้านบาท เป็นโครงการวิจัยที่ได้รับรอง ๔๐๔ โครงการ มีมูลค่าโครงการ ๑,๒๖๑.๕๘ ล้านบาท และมีการดำเนินโครงการคุ้มครองนวัตกรรม โดยเป็นการสนับสนุนเงินทุนแก่ SMEs และวิสาหกิจเริ่มต้น (startup) ในการดำเนินธุรกิจนวัตกรรมเพื่อประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยการพิจารณาให้เงินสนับสนุนแก่โครงการนวัตกรรมไม่เกิน ๑.๕ ล้านบาทต่อโครงการ เป็นการดำเนินงาน “โครงการคุ้มครองนวัตกรรม” ร่วมกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑ มี ๕๘๒ โครงการ เงินสนับสนุน ๕๕๐.๖๑ ล้านบาท และมีมูลค่าโครงการ ๑,๐๕๔.๕๔ ล้านบาท

๔.๙ นโยบายที่ ๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

นอกเหนือจากการจัดการทรัพยากรที่ดินเพื่อให้ประชาชนมีที่ดินทำกิน และการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ซึ่งกล่าวไว้ในผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาลแล้ว รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งมีผลการดำเนินการที่สำคัญดังนี้

๔.๙.๑ การปกป้องทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ และการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่สาหัส โดยเฉพาะในนโยบาย “พลิกฟื้นผืนป่า สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ (One Map) เพื่อจัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน ถูกต้อง และมีการใช้แผนที่กลางเป็นมาตรฐานเดียวกัน สร้างความรู้ความเข้าใจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตามแนวทางพระราชรัฐ การคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้โดยการบังคับใช้กฎหมาย (แผนปฏิบัติการและมาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบบุกรุกพื้นที่ป่า และการทวงคืนพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุก) การจัดการป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน (เขาหัวโล้น) กำหนดเป้าหมายในการรักษาพื้นที่ป่าไม้ที่มีอยู่ ๑๐๒.๔ ล้านไร่

๔.๙.๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรป่าไม้ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ จัดตั้งป่าชุมชนแล้วรวมทั้งสิ้น ๑๒,๒๔๘ หมู่บ้าน พื้นที่ประมาณ ๖.๓๔ ล้านไร่ บูรณาการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) มีอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านทั้งสิ้น ๒๑๑,๒๖๑ คน และสร้างเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๗๙๖ ราย

๔.๙.๓ การรักษาสถานที่พยากรณ์ด้านต่าง ๆ ที่ผ่านมามาประเทศไทยประสบปัญหาการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ ทำให้เสื่อมโทรมทั้งจากธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ รวมถึงปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ซึ่งได้มีการดำเนินการ ได้แก่ (๑) **ทรัพยากรป่าชายเลน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง** รัฐบาลได้ฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรม โดยดำเนินการปลูกป่าชายเลน จำนวน ๓,๐๐๐ ไร่ ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ๑,๕๐๐ ไร่ ตราด ๓๐๐ ไร่ สุราษฎร์ธานี ๕๐๐ ไร่ ระนอง ๒๐๐ ไร่ และนครศรีธรรมราช ๕๐๐ ไร่ และดำเนินโครงการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม จำนวน ๓๐๐ ไร่ (๒) **ทรัพยากรทางทะเล** เช่น ให้ความช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายากเกยตื้น ๖๖๕ ตัว รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้ในการช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายากทั้งในประเทศและระดับภูมิภาค กำหนดมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณพื้นที่เกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ (เกาะเต่า เกาะพะงัน และเกาะสมุย) พื้นฟูแหล่งปะการังที่เสื่อมโทรมด้วยการปลูกเสริมแบบมีส่วนร่วม คิดเป็นพื้นที่ ๑๕๐ ไร่ และเสนอร่างกฎกระทรวงประกาศพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งต่าง ๆ (๓) **ชายฝั่งทะเล** ได้แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่หาดโคลนโดยการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น และปลูกป่าชายเลนในพื้นที่ตกตะกอนหลังแนวไม้ไผ่ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ระยะทางรวม ๑๙ กิโลเมตร และ (๔) **การจัดระเบียบการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ** เช่น การออกกฎกระทรวงกำหนดกิจการให้เป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม พ.ศ. ๒๕๕๙ และประกาศกำหนดพื้นที่เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่อนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงได้ตามประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ทำการประมงและบุกรุกพื้นที่ที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ได้ออกกฎกระทรวงการขอและการอนุญาตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อสงวนพื้นที่ไว้ดำเนินการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำและห้ามบุกรุกโดยเด็ดขาด

๔.๙.๔ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยการบริหารจัดการน้ำตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ ระยะ ๑๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๙) (๑) การจัดการน้ำอุปโภคบริโภคเพื่อให้ทุกหมู่บ้านมีน้ำประปาใช้ (๒) การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต (๓) การบริหารจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย (๔) การบริหารจัดการคุณภาพน้ำ (๕) การฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน (๖) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยการจัดทำร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านระบบบริหารจัดการน้ำ จัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเพื่อเป็นองค์กรขับเคลื่อนและกำกับการบริหารจัดการน้ำ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑ และจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี **การจัดการภัยแล้ง** โดยความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนจากพิบัติภัยให้แก่ประชาชน สนับสนุนเครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง และขุดเจาะบ่อนบาดาล จำนวน ๙๖๙ แห่ง ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ๙๑๔ แห่ง **การจัดทำระบบป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร** โดยการก่อสร้างคันกันน้ำปิดล้อมพื้นที่กรุงเทพมหานคร ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบบระบายน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมกรุงเทพมหานคร และเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในปี ๒๕๖๑ ได้ล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำความยาว ๓,๓๐๐ กิโลเมตร จากความยาวทั้งหมด ๖,๔๐๐ กิโลเมตร บำรุงรักษาคลองขุดลอกคู-คลอง และเปิดทางน้ำไหล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ๑,๖๘๒ คลอง ยาว ๒,๖๐๔ กิโลเมตร ได้ขุดลอก ๘๑ คลอง และเปิดทางน้ำไหล ๑,๓๔๑ กิโลเมตร ซ่อมบำรุงเครื่องสูบน้ำตามสถานีสูบน้ำ ประตูระบายน้ำ บ่อสูบน้ำ จำนวน ๗๐๐ แห่ง เพื่อระบายน้ำท่วมขังออกจากพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๙.๕ การเร่งรัดการควบคุมมลพิษ ทั้งทางอากาศ ชยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน โดย (๑) แก้ไขปัญหาหมอกควันเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าภาคเหนือ จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ภาคเหนือ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันของ ๖๕ จังหวัด และส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักและรวมกลุ่มร่วมจัดการทรัพยากร และสนับสนุนกิจกรรมด้านการจัดการไฟป่า ส่งผลให้คุณภาพอากาศดีขึ้น ในปี ๒๕๖๑ มี Hotspot ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๓ (๒) **แก้ไขปัญห** การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพภูมิอากาศของประเทศ ปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยสามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ทั้งสิ้น

๔๕.๖๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าเทียบกับกรณีปกติ (BAU) ในปี ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายการลดที่ร้อยละ ๗ และ (๓) แก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ ได้ดำเนินการจัดการน้ำเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤตพื้นที่เศรษฐกิจและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ๑) ลงพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดสร้างและดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕๗ แห่ง และ ๒) จัดอบรมให้กับผู้ประกอบการเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษเครือข่ายภาคประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา น้ำเสีย รวมทั้งจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพน้ำของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เพื่อนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๔.๙.๖ การปฏิรูประบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ชับเคลื่อนการดำเนินการด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) และผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๔.๑๐ นโยบายที่ ๑๐ การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐซึ่งได้รายงานไว้ในผลงานภารกิจที่สำคัญ นอกจากนี้ รัฐบาลได้มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลที่สำคัญ ได้แก่

๔.๑๐.๑ การปรับบทบาท ภารกิจ โครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ โดยการจัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เพื่อเป็นกลไกบูรณาการภารกิจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ การปรับปรุงโครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อให้มีหน่วยงานรองรับกระบวนการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะของประเทศ รวมทั้งการจัดตั้งกลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (กลุ่ม ป.ย.ป.) ขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวง เพื่อเป็นกลไกของกระทรวงในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ

๔.๑๐.๒ การปรับปรุงวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย โดยขับเคลื่อน “ระบบราชการ ๔.๐” ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม มุ่งเน้น (๑) การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ (Service Reform) (๒) การพัฒนาและการรังสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ (Sandbox) (๓) การปฏิรูปกฎหมาย (Regulatory Reform) และ (๔) การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) เพื่อการบริการประชาชน การบริหารราชการแผ่นดิน และการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

๔.๑๐.๓ การปรับปรุงระบบบริการประชาชนในเชิงรุก โดยมีการมอบรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี ๒๕๖๑ ให้แก่หน่วยงานที่มีผลการประเมินดีเด่น ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนและการบริหารจัดการองค์กรอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน จำนวนทั้งสิ้น ๑๘๗ รางวัล รวมทั้งมอบรางวัลเกียรติยศให้แก่หน่วยงานที่ได้รับรางวัล United Nations Public Service Awards 2018 ขององค์การสหประชาชาติ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด จากผลงาน “การป้องกันควบคุมมะเร็งปากมดลูกแบบบูรณาการ”

๔.๑๐.๔ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกด้านข้อมูลภาครัฐแก่ประชาชน เช่น การอำนวยความสะดวกการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนในการออกหนังสือผ่านแดนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Border pass) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนด้านทะเบียนที่ดินด้วยระบบออนไลน์ โดยได้ปรับปรุงข้อมูลเป็นรูปแบบดิจิทัลแล้ว รวมทั้งสิ้น ๓๓ ล้านแปลง มีประชาชนมาขอใช้บริการ ๒๔๐,๕๕๐ ราย รวมทั้งมีการปรับปรุงระบบให้บริการค้นหาตำแหน่งแปลงที่ดินด้วยระบบสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต (LandMaps) ทางเว็บไซต์และแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยกทั่วประเทศ ซึ่งปัจจุบันมียอดรวมสะสมผู้ใช้งานแล้ว ๓๐,๕๑๓,๘๑๕ คน การให้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลด้านผังเมือง นำเข้าฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎกระทรวงผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน ๗๗ จังหวัด และผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน จำนวน ๑๑๐ ผัง ที่ประกาศใช้เป็นกฎกระทรวง และยังมีผลบังคับใช้ทั่วประเทศให้เป็นระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) และการพัฒนาการให้บริการลูกค้าเพื่อรองรับรัฐบาลดิจิทัล ประกอบด้วย (๑) Digital Payment รับและจ่ายเงิน เช่น ระบบรับชำระค่าไฟฟ้าแบบอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ใช้เงินสด (๒) Smart Service ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการขอใช้ไฟฟ้าผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ทุกที่ทุกเวลา และ (๓) บริการชำระค่าใช้น้ำประปาด้วยระบบ QR Code และขอติดตั้งน้ำประปาใหม่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่

๔.๑๐.๕ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยได้ปรับขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตในเรื่องต่าง ๆ ให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป โดยได้ติดตามและกำกับดูแลให้ส่วนราชการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน จำนวน ๕,๗๒๔ คู่มือ เผยแพร่บนเว็บไซต์ ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) และแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ “คู่มือประชาชน” นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต พ.ศ. และได้ทดลองเปิดให้บริการศูนย์รับคำขออนุญาตแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๑ ผลการสำรวจพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของรัฐ คิดเป็นร้อยละ ๘๔ ซึ่งอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

๔.๑๐.๖ การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ของประชาชน โดยได้เปิดช่องทางรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์จากประชาชน ได้แก่ (๑) ศูนย์บริการประชาชนในฐานะศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล มีประชาชนแจ้งเรื่องร้องทุกข์/แสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางกรรงการร้องทุกข์ของศูนย์บริการประชาชน ภายใต้ชื่อ ๑๑๑๑ จำนวน ๕ ช่องทาง ได้แก่ สายด่วนของรัฐบาล ๑๑๑๑ เว็บไซต์ www.1111.go.th ตู้ ปณ. ๑๑๑๑ ตู้ ปณ. ๔๔๔ จุดบริการประชาชน ๑๑๑๑ และแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (๒) ศูนย์ดำรงธรรม มีการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ จำนวน ๓,๒๗๓,๖๑๕ เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ จำนวน ๓,๒๑๖,๔๗๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๒๕ อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๕๗,๑๓๘ เรื่อง และในส่วนของ การแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบ ได้รับแจ้งปัญหา รวม ๓๒,๖๖๕ เรื่อง แก้ไขได้ ๓๑,๖๘๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๙๘ และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๙๘๕ เรื่อง (๓) รับแจ้งเรื่องร้องเรียนและการคุ้มครองผู้บริโภคผ่านสายด่วน “สคบ. ๑๑๖๖” เช่น การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องทุกข์ให้ผู้บริโภค ๑,๑๖๖ ราย (เป็นเงิน ๓,๑๐๓,๕๔๐.๗๕ บาท) การตรวจสอบพฤติการณ์ การประกอบธุรกิจต่าง ๆ ๑,๘๗๖ ราย และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การคุ้มครองผู้บริโภค ๑,๔๙๐ ครั้ง (๔) ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตสำหรับนักลงทุนต่างชาติ และจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ และให้บริการประชาชนในเรื่องอื่น ๆ เช่น เรื่องร้องเรียนผ่านศูนย์รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตสำหรับนักลงทุนต่างชาติ จำนวน ๑๑๐ เรื่อง เรื่องการศึกษาผ่านสายด่วน ๑๕๗๙ หรือ www.1579.moe.go.th มีเรื่องร้องเรียน ๙,๗๓๑ เรื่อง ยุติเรื่องแล้ว ๖,๘๐๑ เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๒,๙๓๐ เรื่อง และ (๕) โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจของศูนย์ดำรงธรรมกรมที่ดิน เพื่อให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เช่น การขอทราบค่าธรรมเนียมจดทะเบียน ค่ามัดจำรังวัด ค่าคัดถ่ายระวาง และราคาประเมิน โดยมีประชาชนขอรับบริการ จำนวน ๒๗,๔๙๔ ราย ซึ่งได้รับคำปรึกษาและแก้ไขปัญหาจนเป็นที่น่าพอใจ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ รวมทั้งคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยทั่วโลก ผ่านโทรศัพท์สายด่วนซึ่งเปิดตลอด ๒๔ ชั่วโมงของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยทั่วโลกกว่า ๑๒๐ หมายเลข และให้บริการด้านกงสุลแก่ประชาชนผ่านแอปพลิเคชัน ThaiConsular และเพิ่มช่องทาง

ติดต่อทางแอปพลิเคชัน Line และ Wechat “Thaiconsular” และ Facebook ซึ่งในปี ๒๕๖๐ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทั่วโลกได้ให้การช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น ๑๑,๒๖๒ คน

๔.๑๐.๗ การกำหนดกรอบอัตรากำลังของส่วนราชการ และการส่งเสริมการวางแผนและบริหารกำลังคนในส่วนราชการ โดยมีส่วนราชการที่ดำเนินการแล้ว ๑๗ กระทรวง นอกจากนี้ ยังดำเนินการเพื่อเตรียมกำลังคนคุณภาพเข้าสู่ระบบราชการ ด้วยการจัดสรรทุนรัฐบาลระดับต่าง ๆ และจัดการสอบวัดความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก) เพื่อเตรียมกำลังคนเข้าสู่ระบบราชการ เช่น ทุนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทุนเล่าเรียนหลวง และทุนรัฐบาลตามความต้องการของกระทรวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐ) ประจำปี ๒๕๖๑ จำนวน ๕ ประเภททุน รวม ๙๐ ทุน และทุนดึงดูดผู้มีศักยภาพสูงที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาในประเทศ (Undergraduate Intelligence Scholarship: UIS) ประจำปี ๒๕๖๑ จำนวน ๔๓ ทุน นอกจากนี้ จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรบุคคลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการด้วยรูปแบบการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก) ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้มีการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไปด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ระดับปริญญาโท) ในเดือนมกราคม-กันยายน ๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น ๒,๓๐๐ ที่นั่งสอบ ซึ่งมีผู้สอบผ่าน จำนวน ๑๗๙ คน

๔.๑๐.๘ การเสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ และใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึก ในการรักษาคำสัตย์ศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต โดยดำเนินโครงการรณรงค์ปลูกจิตสำนึก เสริมสร้างธรรมาภิบาลร่วมด้านทุจริต และเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ พร้อมทั้งปรับปรุงและตรากฎหมายใหม่ให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการประเมินคุณธรรม ความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีส่วนราชการระดับกรมและจังหวัดที่เข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงาน จำนวน ๒๒๒ หน่วยงาน ประกอบด้วย ส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า จำนวน ๑๔๖ หน่วยงาน และส่วนราชการระดับจังหวัด จำนวน ๗๖ หน่วยงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๘๔.๖๖

๔.๑๑ นโยบายที่ ๑๑ การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

รัฐบาลได้ปรับปรุงประมวลกฎหมายที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ให้มีความทันสมัย มีมาตรฐานตามหลักสากล และเป็นธรรม สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในทุกด้าน โดยแบ่งกลุ่มกฎหมายออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ๗ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มกฎหมายด้านเศรษฐกิจ (๒) กลุ่มกฎหมายที่ออกตามพันธกรณีระหว่างประเทศ (๓) กลุ่มกฎหมายที่ลดความเหลื่อมล้ำ (๔) กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการและมนุษยธรรม (๕) กลุ่มกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาสังคมและวัฒนธรรม (๖) กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงและการรักษาความสงบเรียบร้อย และ (๗) กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีกฎหมายสำคัญที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เช่น พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อส่งเสริมเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing)

นอกจากนี้ รัฐบาลได้เพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและจัดทำกฎหมาย พัฒนาบุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเกื้อกูลการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมาย โดยการสัมมนาและฝึกอบรม การพัฒนาฐานข้อมูลกฎหมาย และการเข้าร่วมประชุมในเวทีระหว่างประเทศเพื่อก้าวทันพัฒนาการด้านกฎหมายในระดับสากล

รัฐบาลได้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้และมีระบบข้อมูล ที่เชื่อมโยงกัน สามารถใช้ติดตามผลและนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ใน กระบวนการยุติธรรมได้ โดยการสนับสนุนการอำนวยความสะดวก ดังนี้ (๑) การจัดเก็บและตรวจสอบสารพันธุกรรม (DNA) (๒) การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๓) สนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหาย และพิสูจน์ศพนิรนามตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหายและพิสูจน์ศพนิรนาม พ.ศ. ๒๕๕๘ และ (๔) การตรวจพิสูจน์สารเสพติดในเส้นผมของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชน

ในส่วนของการปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้โดยง่ายขึ้น รัฐบาล ได้ดำเนินการ ดังนี้ (๑) การช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงความเป็นธรรม โดยได้ส่งเสริมกองทุนยุติธรรมเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือ คนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพและเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม ซึ่งได้มีการจ่ายค่าธรรมเนียมศาล จำนวน ๙๕๘ คน เป็นจำนวนเงิน ๔,๘๘๘,๕๑๙ บาท ค่าทนายความ จำนวน ๒,๒๗๙ คน เป็นจำนวนเงิน ๑๖,๑๗๘,๐๓๑.๕๐ บาท ค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินคดีตรวจพิสูจน์ ๕๐ คน เป็นจำนวนเงิน ๔๘๒,๘๔๘ บาท ค่าขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย จำนวน ๗๒๗ คน เป็นจำนวนเงิน ๑๘๕,๗๘๖,๖๐๖ บาท (๒) การคุ้มครองพยาน คดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (๓) การพัฒนาระบบการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการของ ลูกหนี้ ได้แก่ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดีเพื่อยุติข้อพิพาทในชั้นบังคับคดีและเพิ่มปริมาณเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของ ประเทศ โดยให้ความสำคัญแก่หนี้รายย่อย หนี้ครัวเรือน ดำเนินกิจกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นบังคับคดีเพื่อลดปริมาณคดี ที่เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย โดยมีเรื่องเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย จำนวน ๓๐,๘๒๗ เรื่อง และได้ไกล่เกลี่ยสำเร็จ จำนวน ๒๗,๔๒๑ เรื่อง ใช้ทุนทรัพย์ จำนวน ๘,๔๒๒,๘๗๔,๖๕๐.๙๑ บาท (๔) การพัฒนารูปแบบการให้บริการแก่ คู่ความและประชาชน เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เพิ่มช่องทางการเปิดให้บริการข้อมูลผ่านทางสายด่วน กรมบังคับคดี ๑๑๑๑ กด ๗๙ สำหรับสอบถามข้อมูลผลการขายทอดตลาด ความคืบหน้าของคดีและการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (๕) การพัฒนารูปแบบการให้บริการข้อมูลผ่านทางระบบแอปพลิเคชัน LED Debt InFo, LED Property+ และ LED Property บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (๖) การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในเรือนจำ และแก้ไขฟื้นฟู เด็กและเยาวชน และ (๗) การสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยการเปิดคลินิกให้คำปรึกษาเด็กและครอบครัวอบอุ่น เพื่อให้คำปรึกษาด้านพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ปัญหาด้านครอบครัวและปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เยาวชนและ ผู้เยาว์แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กและเยาวชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป

๕. การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว

นอกเหนือจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ในช่วงปีที่สี่รัฐบาลได้วางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาประเทศในระยะยาว และการปฏิรูปประเทศในด้านที่สำคัญ โดยต่อยอดการดำเนินงานของ สปช. และ สปท. ให้เป็นรูปธรรม เพื่อปรับปรุงและปรับโครงสร้างปัจจัยพื้นฐานสำคัญ ในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ดังนี้

๕.๑ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการวางรากฐานการพัฒนาให้กับประเทศ ในระยะยาว จึงได้ตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดกระบวนการจัดทำและการรับฟัง ความคิดเห็นในการจัดทำให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน และผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน

ได้แก่ (๑) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๔) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๕) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๖) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติในด้านที่รับผิดชอบ ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น และเสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติ ตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี และสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และร่างยุทธศาสตร์ชาติได้รับความเห็นจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย และต่อมาเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้มีพระราชโองการประกาศให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

๕.๒ การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดวิธีการจัดทำแผน การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ การวัดผลการดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้านให้มีความชัดเจน ซึ่งต่อมาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศเพื่อดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศตามพระราชบัญญัติดังกล่าว จำนวน ๑๑ ด้าน ประกอบด้วย (๑) ด้านการเมือง (๒) ด้านการบริหารราชการ (๓) ด้านกฎหมาย (๔) ด้านยุติธรรม (๕) ด้านเศรษฐกิจ (๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๗) ด้านสาธารณสุข (๘) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ (๙) ด้านสังคม (๑๐) ด้านพลังงาน และ (๑๑) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ สำหรับอีก ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา และด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและมีการออกระยะเวลาการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ สำหรับแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้านได้ดำเนินการจัดทำแล้วเสร็จตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติดังกล่าว และประกาศใช้เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมีระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

สำนักนายกรัฐมนตรี